

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI KATHOLIKUS KÉPES HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON TIZENHAT OLDAL TERJEDELEMBEN.

<p>Előfizetési ára a magyar birodalom- ban és Ausztriában Egy évre 4 kor., félévre 2 kor., negyedévre 1 kor. Egyes szám ára 8 fillér.</p>	<p>Szerkeszti és kiadja: BUDAY ALADÁR. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bpest, VIII., Szentkirályi-utca 28. b.</p>	<p>A német birodalom államaiba egész évre 5 kor. Európa egyéb államaiba és Amerikába egész évre 7 kor. Egy petsor hirdetés ára 20 fillér.</p>
--	--	---

Junius 30 nap	Római naptár	Róm. evang.	Gör. kath. naptár	Gör. kath. evangelium	N a p		Nap hossza	C	H o l d		Hold- változás
					kél	nyug.			kél	nyug.	
13 Vasárnap	Margit kir.	Lukács	30. A 12apostol	Máté	4	1 7 38	15 ó 38 p	☾	d. u.	11 35	Ezen a héten nem fordul elő.
14 Hétfő	Bonaventura	(XIV, 1—9):	1. Julius	(VIII. 5—13):	2	37	36 „	☾	2 14	d. e.	
15 Kedd	Apost. oszlása	Az igaztalan	2. B. A. öve	vő százados- ról, kinek	3	37	35 „	☾	3 12	0 7	
16 Szerda	Kármel B. A.	sáfárról, aki	3. Hiaczint	szolgája	4	36	33 „	☾	4 6	0 43	
17 Csütörtök	Elek hv.	nem irgalmaz	4. Krétaí And.	meggyógyul.	5	35	31 „	☾	4 57	1 25	
18 Péntek	Kamil hv.	felebarátjának	5. Cyril és M.		6	33	28 „	☾	5 44	2 11	
19 Szombat	Paulai Vincze		6 N. Sziózsás		7	32	26 „	☾	6 25	3 2	

Szatmármegyében.

(M—g.) Szatmárvármegye közigazgatása fekszik előttem kiterítve. Hol egykor Kölessey Ferencz vezetett karöltve Károlyi György gróffal: ott most a fegyelmi ügyek ingoványos lápjában fulladozik a közerköles. Mekkora az ecsedi láp? Hatvanezer hold? Hát a majthényi sik? Az is nagy lehet. De a legeslegnagyobb ez a fegyelmi ingovány.

Hol van Kaffka miniszteri biztos?

Az alispán félévi jelentéséből látom, hogy a vármegye közegészségügyi állapota „kedvezőnek éppen nem mondható“. Elhiszem azt. Négyezernegyven halott közül gyógykezelés nélkül halt meg 1935. Hanem a gyógyszertárak persze rendben vannak és a szesz italok „kifogástalanoknak találtattak“.

Pedig lehet képzeln, hogy milyen alapos vizsgálatoknak vannak a korcsmák alávetve olyan vármegyében, ahol legtöbbször „hivatali mulasztás“ és „hanyagság“ miatt 178 fegyelmi eljárás van folyamatban.

Egyébként „a közerkölesiség állapotában semmi figyelemreméltó jelenség nem merült föl“ — mondja az alispán. No lám! Az a 178 fegyelmi az alispán ur előtt még csak nem is figyelemreméltó. Különben bolond volna, ha figyelembe venné, mikor ellene is kilencz fegyelmi vizsgálat van megindítva.

Az alispáni jelentés megjegyzés nélkül írja, hogy „a kivándorlási esetek, különösen a mezőgazdasággal foglalkozók között, tetemesen szaporodtak.“ Az okról hallgat. Miért is beszélne? Hiszen ahol rendtelenség, mulasztás, hanyagság, visszaélés, hűtlen pénzkezelés, szabálytalanság, sikkasztás, kötelességsértés, hivatalos vétség, szabálytalan vagyongazdálkodás miatt 178 keresetet kellett megindítani, ott „minden ékesszólásnál szebben beszél a tett.“

Az anyakönyvi status jövődöbeli képének megbízhatósága felől pompás kilátásokat nyújt Szatmárvármegye. A kir. bíróság csupán a múlt évben négyszáz hibás anyakönyvi bejegyzést igazított ki. Már pedig ezek a hibás bejegyzések csak véletlen-

ségből derítették ki, miután a kir. bíróság nem anyakönyvi felügyelőség. Mennyi lehet a nem kiigazított hiba?! — mikor az alispáni jelentés is megjegyzi, hogy az anyakönyvvezetők „több esetben követnek el szabálytalanságokat, mulasztásokat és Egy év alatt 27 anyakönyvvezetőre alkalmaztak rendbíróságot, kettő pedig büntető utóni s felelősségre vontak. Brávó! Isten éltesse a szabadelvű reformot! Ha visszaélés kellett: hát megvan. Ennyi visszaélést a lelkészek ötven év alatt sem követtek el. Pedig ingyen csinálták. Az anyakönyvi rend felforgása négy millióba kerül. Babért ide, hadd koszorúzzák meg a nagy reformátorokat!

„Uzsoravétségek nem fordultak elő“ — mondja az alispán. Külömben megjegyzi, hogy „a pénzügyi intézeti próbó váltók után fizetendő kamatok, kezelési és egyéb díjak a tizennégy száztólit elérik.“ Szép. Ejnye de jeles közigazda az alispán ur. Uzsora nincs. A pénzügyi intézetek csak 14 százalékra dolgoznak. Miért nem dolgoznak 20 százalékra? Hiszen akkor se volna ott uzsora.

„A közutak befásítása iránt alap hiányában intézkedés nem tétetett.“ Ez is becses adat. Hány fegyelmi terheli az alispán urat? Micsoda? Csak kilencz?! Bocsánat. Ez a tizedik. Milyen alapra vár az alispán ur? Talán csak nem akar erfurti kerétsz alkalmazni-minden utszéli csemetéhez? Az ilyen-mihez nem alap kell uram, hanem kötelességérzet, cselekvő képesség, igazgatási erély és vidám lelkiismeret. Persze, kilencz fegyelminek a sulya alatt, elvész a vidámság, ugye?

„Mulasztás“ miatt százhusz esetben indítottak fegyelmi eljárást. A többi ötvenolcz más címet visel, a mulasztásnál terhelőbbet. Szuhányi főszolgabíró ur egymaga tizennégy fegyelmit hordoz magával faluról-falura. Nagy is lehet a tekintélye, mert a legnagyobb recordot ő érte el. Nagy László alispán ur kilenczcel, Ilosvay főjegyző ur négygyel kullognak utána. Azonban Csaba főszolgabíró ur nem hagyja

magát és négyessel versenyez a főjegyzővel. Thoma, Bösörményi, Dienes, Ilosvay, Jékey, Gönyei főszolgabíró urak szintén fegyelmi alatt vannak. Sorakoznak a csapathoz szolgabírák, aljegyzők, pénztárosok, járásorvosok, körjegyzők, községjegyzők, falubírák, irnokok.

Adataim rendkívülisége sokat nyer, ha megtudjuk, hogy egy pár fegyelmi immár tizenkét év óta húzódik. Ebben a lassu tempóban pénzkezelési visszaélés is uszkál. Hat év óta hever hét elintézetlen fegyelmi. Négy év óta várja a megoldást tizenöt ügy. A többi egy-, két-, hároméves. A háromévesek állománya harminczöt darab.

A bélyeget különben Szatmárvármegye területén 150 tisztviselő viseli. Ebben a szerencsétlen vármegyében százötven oly egyén intézkedik, igazgat, rendelkezik és parancsol, akiket hivatalosan terhel a mulasztásnak, hanyagságnak, visszaélésnek, kötelességsértésnek, sikkasztásnak, szabálytalan pénzkezelésnek és egyéb vétségeknek a vádjá. Akikre ujjal mutat az adófizető, igazságot kereső, rendet óhajító közönség. Hát ez nagyon emelheti a magyar közigazgatás tekintélyét.

Ebből a 150 terheltebből, fölteszem, hogy legalább 100 a vármegyei közgyűlés tagja. Ott aztán ellenőrzik egymást. Képzeltető, hogy Szuhányi, Csaba és a többi főszolgabíró a rájuk nehezedő fegyelmi sulya alatt minő függetlenséggel vonják kérdőre az alispánt, az árvaszéki elnököt, a pénztárost. És a terhelt körjegyzők szintén ugyanazon függetlenséggel manipulálnak a közgyűléseken. Ez igen szép és meghatározó önkormányzat. A testvéries érzület nagyon ki lehet fejlődve. Mondják, hogy mikor az egyik főszolgabíró feje fölött keményen csapkodtak a fegyelmi vétségek hullámai: idegesnek deklarálták szegényt és Abbáziába küldötték. Bizonyára azért, hogy kipihenje a mulasztásokat és hanyagságokat.

Különben fegyelmi eljárás van indítva Pap Juon, Pap Alexa, Brotán Grigor, Mosika Vaszil, Boksa Juon, Salamon Juon, Szász Alexa, Csorba Juon, Drágos Nucz ellen is. Ezekből a keresztnevékből látható a szatmárvármegyei közigazgatás magyar szelleme. Én ezeket a neveket hiába kerestem a naptárban. Nagy László alispán ur annyira elfoglaltnak látszik a saját fegyelmi ügyeivel, hogy nem ért rá figyelmeztetni főbiráit és önmagát arra, hogy a Juon magyarul János, a Grigor Gergely, az Alexa Sándor.

Volt-e már Kaffka Szatmárvármegyében? Ha nem volt: mikor megy? Mikor tart szigorú vizsgálatot a miniszter nevében?

B. M.

A romániai zsidó kivándorlás.

Lapunk multkori számában már egy vezércikk foglalkozott a romániai zsidók ügyével. De bizony most is csak azt mondhatjuk, hogy az akkor föltüntetett állapotok mítsemjavultak. Jönnek a zsidók és ugyancsak óvakodnunk kell, nehogy nálunk telepedjenek le, a miről különben alig lehet szó, mert a viszonyok nálunk is elég rosszak s ők még hozzá nem is értik a magyar nyelvet.

Annyi tény, hogy Romániában való maradásuk teljes lehetetlenség. Nem képesek magukat semmiképen fönttartani. E mellett a törvény ugyszólván üldözi őket. Hisz mily nagy izgatottságot okozott annakidején az a hír, hogy az új ipartörvény a zsidókat minden iparágból kizárja. Mi is szoltunk már

erről is. E miatt a zsidó népfölkelők gyűlést tartottak, melyben felhozták, hogy ők a román hadseregben szolgáltak, azért a román kormány méltányosabban bánhatna velük. Kérésükre a román király tett is némi engedményt, a mely szerint iparigazolvány nekik is kiadható, de mindamellett a kivándorlás nem szűnik.

Mi hát ennek az oka?

Azok, a kik már Amerikában vannak, azt írják, hogy az ottani kormány nagyon szívélyesen fogadja őket. Földet kapnak, iskolákat állítanak fel számukra, a hol a román nyelvet is oktatják — szóval az amerikaiak jó bolondok.

Tehát nem az ipartörvény, hanem ez a biztatás a legfőbb oka kivándorlásuknak.

Eleinte arról volt szó, hogy Ázsiában telepednek le, (talán valahol a Jordán mögött) de ugylát-szik nagy udvariassággal elutasították őket, így szorultak Amerikába. Még a szülőházjuk is kiveti őket.

De vannak aztán a kivándorlásnak, hogy ugy mondjuk gyerekesebb okai is. Egy sereg nő például azért hagyta el hazáját, mert nem tudtak férjhez menni. Amerikában előbb akad férjük. Huszonöt zsidó körülből egy hóval ezelőtt kiment Amerikába, ahol egy petroleumforrásnál kaptak alkalmazást, ahol hetenként 25 dollárt (mintegy 125 korona) keresnek. Hát ime, ezek csábitják ki a zsidókat Romániából, mert annyi tény, hogy a gazdagok ma is így beszélnek: „Mindenütt jó, de legjobb itthon!”

POLITIKAI VILÁG.

Krónika a hétről.

Tagosítási törvény.

Hazánkban általában a birtokok rendezetlen volta szüli a legtöbb közigazgatási bajt, a minek legfőbb okát a tagosításban vélik fölhalálni.

A földmivelésügyi miniszteriumban most nagyban folynak az előkészületek a tagosítási törvény megrendszabályozására. Igen ajánlatos volna, ha különösen két szempontot vennének tekintetbe.

Miért ütközik a tagosítás annyi nehézségbe, miért látják azt a gazdák károsnak?

Először azért, mert mostanáig a tagosítás birói uton történik, a mit a nép határozottan rossz szemmel néz, mert a bíróság — különösen, ha nem ott-honos az illető vidéken — sohasem ismerheti ugy a viszonyokat, hogy igazságot szolgáltatthasson.

A második dolog a költségek viselése. A gazda nem örömet fizeti a tagosítás költségeit s nem is kívánható, mert bizony sok esetben neki kell ráfizetni erre a műveletre.

Ennélfogva a nép érdekében ajánlatos, hogy a tagosítás ne birói, hanem közigazgatási uton történjék. A tagosítás költségeinek pedig legalább felét viselje az állam, a miért természetesen ő is méltányos haszonban részesülne.

Ezt a két szempontot tessék szem előtt tartani, mert hiábavaló munka, kárba vesztett időpocsékolás volna olyasmit elhatározni — uram bocsáss! — végrehajtani, a minek a nép határozottan ellene szegül. Hisz akkor az egész ország mezőgazdasága tönkretétetik.

Kivánjuk tehát, hogy minden körülmények között helyeztessenek előtérbe a tagosítás köz-gazdasági érdekei.

A magyar a keresések. A keresek vonatkozás megáll

Belgiummal Bulgáriával (keresk. egy Dániával

Németorszá

Franciaors Gőrgorszá Angliával

Olaszország

Hollandiával Norvégiával Romániával Oroszorszá Svédorszá

Svájcjal

Szerbiával Spanyolorsz Törökorszá

Egy.-Államo

A va sz. ki érkezett nek ug amelyhe tartozik, külön országgy

A László p utazott bajára G vezet az küldik a azonban hajtják b lesznek. vában és adót eks foganato az udvar steinig e

Gyá megyei l löje, nyug tudomány Budapest

A ellen tud ház, erre ugy hat az általán 9-én kez tőlete ké elnökhöz

A kereskedelmi szerződések. Az osztrák-magyar politikai körök azután, hogy osztrák részről a kereskedelmi szerződéseket fömondták, a szerződések újabb megkötésének esélyeivel foglalkoznak. A kereskedelmi szerződések lejáratának határidői a vonatkozó törvényekben a következőképpen vannak megállapítva:

	Megkötve:	Lejárat:	Szerződés neve: legtöbb kedvez- mény és tarifa- megállapodás
Belgiummal	1891. decz. 6.	1903. decz. 31.	"
Bulgáriával (keresk. egyezség.)	1896. decz. 21.	1902. decz. 31.	"
Dániával	1887. márcz. 14.	felmondás után egy év	legtöbb kedv.
Németországgal	1891. decz. 6.	1903. decz. 31.	legtöbb kedvez- mény és tarifa- megállapodás
Franciaországgal	1884. febr. 18.	felmondás után fél év	legtöbb kedv.
Görögországgal	1887. ápr. 11.	felm. után 1 év	"
Angliával	1876. decz. 5. és 1877. nov. 26.	felmondás után 1 év	"
Olaszországgal	1891. decz. 6.	1903. decz. 31.	legtöbb kedvez- mény és tarifa- megállapodás
Hollandiával	1867. márcz. 26.	felm. után 1 év	legtöbb kedv.
Norvégiával	1873. nov. 3.	felm. után 1 év	"
Romániával	1893. decz. 21.	felm. után 1 év	"
Oroszországgal	1894. máj. 18.	1903. decz. 31.	"
Svédországgal	1873. nov. 3.	felm. után 1 év	"
Svájc czal	1891. decz. 10.	1903. decz. 31.	legtöbb kedvez- mény és tarifa- megállapodás
Szerbiával	1892. aug. 9.	1903. decz. 31.	"
Spanyolországgal	1892. jan. 29.	felm. után félvév lejárt, de mégis érvényben	legtöbb kedv.
Törökországgal	1862. máj. 22.	"	"
Egy.-Államokkal	1881. ápr. 10.	felm. után 1 év	"

A pancsovai kerület kettéválasztása. Pancsova sz. kir. város törvényhatóságának érdekes kérvénye érkezett ma a képviselőházhoz. Az iránt kérvényeznek ugyanis, hogy a pancsovai választókerületet, amelyhez Pancsova városán kívül több község is tartozik, kettéosztsák és Pancsova városa, mint külön törvényhatósági terület, külön válasszon országgyűlési képviselőt.

A pénzügyminiszter szabadságon. Lukács László pénzügyminiszter négy heti szabadságra elutazott Budapestről. Gyógyulást keresni gyomorbajára Gasteinba indult. Távollétében az államtitkár vezeti az ügyeket, a fontosabb aktákat pedig utána küldik a miniszternek. Ez a miniszteri szabadság azonban nem azt jelenti, hogy az alatt az adót nem hajtják be, vagy hogy a végrehajtók tán elnézőbbek lesznek. Pedig van arra törvény, hogy az aratás havában és azután is a betakarításkor nem szabadna adót ekszegeálni. Hanem a törvénynek nincsen aki fogamatot szerezzen. Így aztán vígan perdül a dob az udvarokon. Ám, hejh! nincs az a dob, mely Gasteinig elhallatszanék!

Gyászhir. Schwicker János Henrik dr., a szepesmegyei keresztényszigeti kerület országgyűlési képviselője, nyugalmazott főgymnáziumi tanár a prágai és belgrádi tudományos akadémiák tagja, életének 64-ik évében Budapesten elhunyt. Szerdán délután temették.

A tápéi kerület mandátuma. A tápéi kerület ellen tudvalevőleg vizsgálatot rendelt el a képviselőház, erre kiküldötte az esküdtbizottságot. A bizottság úgy határozott egyelőre, hogy a vizsgálatot csak az általános mezei munkák végeztével, szeptember 9-én kezdi meg. Dorozsma nagyközség képviselőtestülete kérvényt intézett Apponyi Albert képviselőházi elnökhöz, hogy utasítsa a bizottságot kötelességének

teljesítésére vagyis arra, hogy az elrendelt vizsgálatot kezdje meg azonnal és a hárszabályok 116. szakasza értelmében 30 nap alatt fejezze be.

Uj választások kiírását rendelte el a képviselőház a honzalkai kerületben, mely Jakabffy István lemondásával üresedett meg. (Jakabffy István újra fellép szabadelvű programmal, ellenfele Konkoly Thege Miklós szintén szabadelvű.) Továbbá a szobranci kerületben, melynek képviselője Köröskényi Elek meghalt; itt Sztáray Sándor gróf küzd a liberális mandátumért; és végül a szepesmegyei keresztényszigeti kerületben, melynek szintén a halál ragadta el képviselőjét, a szász Schwicker Mártont e hét első napján. — Uj választás lesz még a szászrégeni kerületben, melyet most báró Kemény Akos képvisel. A bárót ugyanis Kis-Küküllő-megye főispánjává nevezi ki a kormány. Szászrégenben — bár a kinevezés még nem történt meg — már javában folynak a korteskedések. A jelöltek, kiket eddig emlegetnek, mindössze csak — tizenöten vannak.

Vasuti miniszterium. Sem a miniszterelnök, sem a kormány, sem a képviselőház nem foglalkozott vele, mégis szárnyra kelt a hír, hogy külön *vasuti miniszterium* szervezésével akarnák boldogítani a magyar hazát, és így a vasutak ügye nem tartoznék többé a kereskedelmi miniszter hatáskörébe. A szervezés hírét pedig nem más költötte, mint Mándi miniszteri tanácsos, aki eddig a vasuti ügyeket vezeti, de az új államtitkárral, gróf Wickenburg Márkkal megférni nem tud. Most tartósan szabadságra is lett. Ha valamelyik alattvaló nem tud megférni az előljárójával, hát ebből nem az következik, hogy őmiatta az ország új miniszterium terhet vegye magára, hanem az következik, hogy az illető megférhetetlen ur mondjon le a hivataláról és menjen vissza a Lipót- városba prokuristának.

A jövő évi költségvetés. Lukács László pénzügyminiszter megindította az 1903. évi költségvetésnek munkálatait. A pénzügyminiszter intézkedése következtében a miniszteriumban most dolgoznak a költségvetési előirányzatokon, melyeket augusztus elejére tesznek át a pénzügyminiszterhez s már augusztusban a minisztertanács tárgyalni fogja a jövő évi költségvetést.

Mit álmodol...

Mit álmodol édes anyám
Oda lenn a sirba?
Azt kérdezem hantjaidra
Leborulva, sirva.

Oh! ne tudd meg szenvedésim:
Hogy hány-vet a hullám...
Tört remények erdejének
Hulló lombja hull rám.

Van-e csöndes nyugodalma
Én miattam ottan?
Nem érzed-e, mily elhagyott
Árva vagyok mostan?

Oh! ne tudd meg, legyen álmod
Csöndes, édes álom...
Porladozó szent szivednek
Semmi ott ne fájjon.

Oh! ne tudd meg... Ha majd hozzád
Elröppen e lélek;
Majd ott, — majd a másvilágon
Mindent elbeszélék.

Soós Lajos.

Hogyan mesélnek a vad népek.

Kaffer mese a ravasz nyulról.

Az állatok egyszer majd elvesztek szomjan, mert vizet sehohsem találtak. Összeállott tehát valamennyi kutat ásni; csak a nyul nem dolgozott. Valamennyi állat sem volt képes vizet találni, de a teknősbéka szimatolt ki forrást. Ekkor aztán mondák az állatok: „A vizet őriznünk kell, mert különben a nyul kiiszsa”.

A nyul megszomjazott, de az is eszébe jutott, hogy nem segített kutat ásni; ebből azt következett, hogy most a kutat őrzik. Miképen jusson hát vízhez?

Keresett az erdőben mézet, avval aztán a kuthoz sompolygott, ahol a bivalyt találta mint őrzőt. Mondá a nagyfejűnek: „Te bivaly, nem szeretnél mézet nyalni; nagyon édes ám!” Mondá a bivaly: „Szeretnék biz én; csak add ide a bögrét”. Válaszolá a nyul: „Szivesen; de az olyan erős állatot, mint te vagy, meg kell kötözni előbb, különben mind megennéd a mézet”. Felelé a bivaly: „Hát kötözz meg, csak addsa a mézet”. Anyul egy fához kötvén a bivalyt, nagyokat ivott, megtöltötte a korsóját is, aztán eloldalgott. Mikor az állatok inni jöttek, a bivalyt a fához kötve találták. Kérdezték: Ki kötött a fához? Elmondta a bivaly, hogyan történt a dolog. Mondá az oroszán: „Te nem vagy őrzőnek való”. Eloldották a bivalyt, a kutat pedig a teknősbékára bízta.

A teknősbéka bekente a hátát szurokkal, úgy merült le a kut fenekére. Mikor a nyul megint eljött inni és a kuthnál senkit sem talált, így dicsekedett: „Az állatokra úgy rájok ijesztettem, hogy egyik sem mer őrt állani.” Kényelmesen itta magát tele, megmosakodott, lubickolt a vízben, sőt alá is merült. Hanem az alámerülés a torkára forrt, mert mind a négy lábával a teknősbékának szurkos hátába ragadt. Mikor az oroszán a nyulat ebben az állapotban találta, így szólt: Mesteredre találtál, ravasz hunczut”. Megkötözte és vitte haza a nyulat megenni. A nyul ekkor így nyafogott: „Ha már meg kell döglennem, felséges király, a szemétdombon huzd le a bőrömet; fejemet dobjátok a szemétkébe, a farkamat pedig erősen fogjátok, különben nem tudtok megölni”. Az oroszán ezt kegyesen megengedvén, néhány állat a nyul farkát markolta, mások pedig püfölték a szemétdombot. Mikor nem is gondolták, a nyul szeméttel kaparta tele hóhérijainak szemeit, majd nagyot rántva magán megugrott, fél farkát zálogban felejtve. Mikor visszament az erdőbe, imígyen szólt a többi nyulhoz: „Most jövök az oroszántól; ő felsége azt rendelte, hogy vágjatok le egy darabot a farkból, különben megesz benneteket”. A nyulak meglapultak a rendelet előtt.

Az oroszán pedig mondá hiénának: „Menj az erdőbe és kerítsd nekem kézre a rövid farku nyulat”. A hiéna csak rövid farku nyulat látván, nem tudta, melyikről beszélt az oroszán. Így mentette meg irháját a nyul társainak rovására.

A bari négerek meséje a nyulról.

Egy leány közös kunyhóban lakott apja és anyjával. Egyszer az anya elutazván, lelkére kötötte: „Apádnak gondját viseld”. A leány azonban koplaltatta az apját. Mire az anya visszajött egészen lesóványkodott az apa. Az anya elkergette a leányt az erdőbe kosárral vadfügét hozni. A leány talált is az erdőben egy nagy fát, mely az állatoké volt. Mert most egy állat sem volt ott, a leány a fán megrakta

a kosarát. Mikor estére előkerültek az állatok, a leányt még a fán találták. Megörültek abban a reményben, hogy hushoz jutnak ha fölfalják. Vitatkoztak, mikor egyék meg; a többség amellet volt, hogy másnap reggel. Valamennyien a fa tövébe feküdtek le, hogy a leány meg ne szökjék. A nyul felébredvén, a fára mászott és megkérdezte a leányt, szeretne-e életben maradni? Mikor a leány megmondta, hogy szeretne, kérdezte a nyul, mit ad neki, ha megszabadítja? A leány azt felelte, hogy mindent megad, amit a nyul csak kíván. Leszállván a fáról, mind a ketten a leány kunyhójához mentek. Mikor a nyul annyi csirkét kapott amennyit csak elbirt, zsákmányát bevitte az erdőbe, ahol a csirkéket megölte, véreket pedig egy tálba szedte. Mikor torkig volt a hussal, visszament a fához, de a tálát is vitte magával. A hiénának száját és körmeit vérrel bekentvén, aludni ment. Reggel mind fölébredtek az állatok, csak a nyul látszott aludni. Meg is hallotta amint az állatok mondták egymásnak, hogy elköltik a húst. Mikor látták, hogy a hus eltűnt, azon tündöttek, hova lett a hus? Felköltve a nyulat, tudakolták tőle, hova lett a hus? A nyul azt felelte: „Én nem tudom; de a hiéna ehette meg, mert az orra és körmei véresek”. Néhány állat döngönyözni kezdte a hiénát, de a többi kételkedett bűnös voltában. A nyul ekkor avval állott elő, ássanak széles árkot, rakjanak benne nagy tüzet és ugorják át; amelyik állat beleesik a tűzbe, az a bűnös. Az állatok, amint át akartak ugrani, mind a tűzbe estek; de a nyul nem ugrott át, hanem az erdőbe szaladt.

Találkozván a rókával, egy fáról gyümölcsöt szedtek; pedig a fa másé volt. Mikor a gazda kijött, alig talált gyümölcsöt a fán. Azt képzelte, tolvajok dézsmálták meg. Szerette volna őket megfogni, ha megint eljönnek. Csinált tehát szurokból maskara leányt és föltette a fára. Éjjel a nyul és a róka megint eljöttek gyümölcsöt zabálni. Meglátták a leányt az ágak között. A nyul fölment, de a leány nem moccant. A nyul megütötte lábával, de a szurokba ragadt. Toroka szakadtából kiabálta: ereszs el; de a leány nem eresztette el. Segítségül hívta a nyul a rókát; ez föl is ment, de szintén a szurokba ragadt. Ekkor a nyul kérdezte a rókától: „Ha kijön és megrak bennünket a gazda, mit fogsz te csinálni?” — Hát bőgni fogok, felelte a róka. — De sokat ne bőgj ám, hanem teted magad halottnak, hogy a gazda azt gondolja, hogy megdöglöttél.

Reggel amint kijött a gazda, a fán találta a két tolvajt. Mindjárt föl is ment a fára és megrakta jól mind a kettőt. A róka addig bőgött mig beledöglött; a nyul csak keveset nyöszörgött, aztán halottnak tetette magát. A gazda szedett gyümölcsöt egy kosárba, melybe beletette a két állatot is. Amint vitte haza fején a kosarat, a nyul föléledt és ébresztgette a rókát is; fáradsága kárba vészett, mert a róka megdöglött. Mikor a nyul jóllakott a gyümölcsből, megint halottnak tetette magát. Otthon a gazda kevés gyümölcsöt találván a kosárban, nem tudta elképzelni, hova lett a többi. A két állatot szöröstül-bőröstül fazékba tette főni. Mikor a víz fölmelegedett, szétrugta a nyul a fazekat és megugrott; a gazda bottal üthette a nyomát. (A Kath. Hitterjesztés Lapjaiból).

 Azon t. olvasóinkat, kiknek előfizetése lejárt, kérjük, hogy előfizetésüket lehetőleg mielőbb a postahivataloknál megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadályozva legyünk.

UJDONSÁGOK.

A király nyaralása. Ischlben tölti idejét öfelsege, melynek környékén a mult héten nagyobb vadászatot is rendeztetett. Látogatására az osztrák főherczegek sorra odaérkeznek.

Chamberlain balesete. A burok elleni háboruból eléggé ösmeretes ádáz lelkü Chamberlain gyarmatügyi minisztert kedden végzetes baleset érte. Kocsijából kibukva, oly sulyosan sérült meg a homlokán, hogy sebei miatt a kórházba kellett vinni őt; most ottan ápolják. A balesetet megvadult lovai okozták.

A pápa vendégei. A jubileum öröme vasárnap délben a vatikánban 1500 szegény embert vendégelt meg. Jelen voltak a lakomán sokan a pápai méltóságok és a külföldi követek közül. Ebéd közben a pápai nemes testörség zenekara játszott.

Jubiláló ezred. Az 51. gyalogezred e héten ünnepelte fennállásának 200 éves fordulóját Kolozsvárott. Az ezred számára új zászlót szentelt Mailáth gróf erdélyi püspök.

Az országos központi Kath. Legényegyesület évi jelentése. A komoly és eredményes munkának hű képét nyújtja ez évi jelentés. Már a jelentés első szavaiban hangsulyozva van, hogy a központi egyesületben „mindenki dolgozni akar“ s e jóakarataknak beváltásáról beszél a jelentés mindenik lapja. Megtudjuk belőle, hogy elsősorban a vallási téren mutat fel szép sikert az ország első egyesülete. A tagok kétszer is voltak áldozni s mind a két izben vallásunk e bevallását lelkigyakorlat előzte meg. Részt vettek minden körmeneten, szorgalmasan hallgatták a vallásos előadásokat, sőt megalakult a tagok kebelében a Mária kongregáció is. Tanulni vágyásuknak igen szép példáját adták a központi tagok. A hét minden napján volt tanóra — a hétfői est kivételével — magyar nyelvből, polgári ügyiratokból, könyvvezetés, számtan, rajz és történelemből s vasárnap az önképző osztály ülésezett. Hétfői estéken pedig egyszólamu éneket tanultak s ismeretterjesztő és vidámitó előadásokat hallgattak, közben pedig a fiatalság szavalt. Az egyesületi életet az elnökség tapintatos vezetése mellett a választmányi, rendező és vigalmi bizottságok tartották folyton eleven lükettésben. Örömmel jegyezzük fel különösen azt, hogy nyilvános ünnepeik mindig a legényegyesület komoly céljához méltók voltak; táncmulatság kevésszer, népszimü pedig egyszer sem volt. Darabjaik mind oktató és fölemelő tartalmuak voltak. Büszkén hivatkozik a központi egyesület s méltán büszke is lehet ama fölemelő tényre, hogy az idén a főpapság és főuri világ nemcsak anyagilag, de erkölcsileg is megjelenésével nem egyszer tüntette ki őt. A tagok létszáma 398 volt az év végén. Bevétele 14,763 k.-át s kiadása 13,152 koronát tett ki. Ellátásban 237 utast részesített.

18 éves ezermester. Marostorda vármegye Ratosnya kishavas faluban lakik egy Szöcs Maxim nevü 18 éves

fiu. A fiu, habár az elemi műveltség kezdetleges fokán áll, mivel még írni és olvasni sem tud semmit, mindazonáltal tanujelét adja sokoldalú ügyességének. Falusi egyszerű fejszével és bicsakkal a legszebb mütárgyakat készíti el a legfinomabb izlésnek megfelelő hihetetlen ügyességgel. Most csak a napokban Láng József „Fehér bárány“ vendéglőjében három ügyes hegedüt állított ki, melyeknek elegáns kivitelük, művészi hangjuk bámulatra ragadja az ott Borszékre átutazó vendégeket. Ő készítette az ó-topliczai román templom nagy oltárának egy részét és ikonosztarionját is. A csodafiu fölkarolása, tehetségének kellő irányban való fejlesztése és alkalmazása nem kis hasznot hozhatna fejlődésének.

A méterrendszer Amerikában. A minden ujdomság hazájában, Amerikában még most is a régi elavult mértékeket használják. Praktikus lehetett ez az állapot, mert különben nem tarthatta volna magát ennyi ideig azután, hogy Európában régóta behozták a méterrendszert. Most odaát ugyancsak ennek behozatalán töprengenek. Kongresszusuk előtt fekszik egy törvényjavaslat, amely szerint 1903. január elsejétől kezdve a hivatalok, 1904. január elsejétől kezdve pedig mindenki csak a méter-rendszert fogja használni. A reformnak az a magyarázata, hogy az ó- és új-világ kereskedelmének fejlődésével egyre több nehézséget okozott a mérték-rendszernek különbözősége. A civilizált államok közül most már csak Oroszországnak és Angliának kellene csatlakoznia a méter-rendszerhez; Oroszországban a mértékrendszer reformja napirenden van s rövid idő múlva már a méterrendszert fogják használni az oroszok is. Az angolok azonban makacsul ragaszkodnak az ő régi meglehetősen elavult mértékeikhez.

Romániai zsidók Budapesten. Háromszáz romániai család utazott át kedden este a fővárosra. Predeáltól vette át őket a magy. államvasutak és kellő figyelemmel voltak az értesített hatóságok, nehogy egyik-másik elmaradjon a csapattól és csupa véletlenségből telepedjék le. Tényleg mindannyian, akik Predeálon fölszállottak, hiány nélkül mind megérkeztek Budapestre a központi pályaudvarra, ahol megfelelő számú rendőri készenlét várakozott reájuk, nehogy itt rekedjen közülök valamelyik. Iszonyu jajveszékléssel voltak eltelve ezek az „emigráns“ demokraták, akiknek jórésze egy kukkot sem tudott más nyelven szólani, mint rontott román nyelven. A velük jött gyermekek és asszony népség el voltak tikkadva a nagy hőségtől és szomjuságtól és a szintén reájuk várakozó hitsorsosaiktól mohó kézzel kapkodták szét a nekik szánt sós kifligarmadákat és kóser virsliket. Pár órai itt tartózkodás után tovább vonult a zsidó karaván az oderbergi vonattal Hamburg felé, ahonét Amerikába szállítják el őket. Minden egyes családfő ugyanis egész Quebeckig szóló menetjeggyel van ellátva. Mint értesülünk, ez csak a kezdete a nagyszabásu romániai zsidó kivándorlásnak, már a közeli napokban nagyobb szállítmányok fognak következni.

Schlauch biboros meghalt. Várad tudós főpapja, dr. *Schlauch* Lőrincz biboros püspök, sok jeles rend vitéze csütörtök este féltizenegykor hosszas szenvedés után az Urban elhunyt. Hetvennyolcz éven át szolgálta Istenét, egyházát és hazáját; jótékony és bőkezű volt a szegényekhez. Az ö. v. f. n.!

Tizennégyezer kivándorló. „A Statisztikai Havi közlemények“ május havi füzeté szerint ugyanezen hó folyamán a szorosán vett Magyarországon (Fiumével) 9.103 utlevelet adtak ki. A kiadott utlevelek tulajdonosainak összesen 2.445 utitársuk volt. Legtöbb utlevél Zemplén (1.030), Brassó (617), Szeben (496), Máramaros (472), Sáros (424), Bács-Bodrog (412), Fogaras (399), Ung (392), Háromszék (356), Abauj-Torna (337), Nagy-Küküllő (324), Szepes (313), Csik (309), Gömör és Kishont (287), Alsó-Fehér (155), Torontál (148), Borsod (125), Bereg (118), Kis-Küküllő (100), Szabolcs (100) vármegyékbeli, továbbá Budapest székesfővárosi (217), Versecz (52), Arad (45) Ujvidék (33) t. h. j. városbeli illetőségű egyének részére adatott ki. Az utlevelek Amerikába való utazásra 4.347, Romániába 3.609, Európa általában 3.450, jogosítottak. A Horvát-Szlavonországekban kiadott utlevelek száma 2.407 volt, melyek Amerikába való utazásra 838, Bosznia-Hercegovinába 875, és Európába általában 432 egyént jogosítottak.

Nagyon szomorú adat ez az egyetlen hónapi kimutatás, borzalmasan sokat mondanak ezek a számok. A pusztuló Magyarországnak képét mutatják ezek a számok. Elhagyja a nép a földet, melyben apái porlanak, mert nem találja meg itthon a megélhetésnek föltételeit. A Romániába és Amerikába váltott utlevelek nagy száma mutatja, hogy csak a kenyérért hagyják el a hazát, mennek oly országokba, ahol a munkát megbecsülik és ahol munkát adni tudnak. Magyarországon nem adhatnak elegendő munkát, a gazdasági viszonyok folytán a földmivelés alig fizeti ki magát, gyáriparunk nincsen, vagy közmunkákra nincs pénzünk, nem marad egyéb a vándorbotnál. Azonban fényes zászlószentelési ünnepélyeket tudunk rendezni — csak arra nincsen bátorságunk, hogy nemzeti gazdasági politikát kövessünk.

Ezért kell pusztulni, veszni a nemzet testének, a jóra való magyar népnek, a gazdasági közösség nagyobb dicsőségére!

Az olasz király bányatulajdonos. New-Yorkból érdekes hírt jelentenek: „hiteles“ értesülés szerint a napokban egy szerződést irtak alá Rómában; az aláíró felek: az olasz király és *Maxwell* és *Lewis* pittsburgi cég. A megkötött szerződés egy adásvétel ügyéről szól. A pittsburgi cég Pocahontas (Nyugat-Virginia) legtermőbb kőszéntelepét, mintegy 150.000 ár kiterjedésben, 8 millió dollárért eladta a királynak, aki intenzív bányászatot akar kezdeni a kőszéntelepen. A nyert köszönet az olasz haditengerészet céljaira fordítaná a király.

Letartóztatott kivándorlási ügynök. A veszprémi rendőrség a vasuti állomáson elfogta *Szabó* István hirhedt kivándorlási ügynököt. Szabó a bakonyvidéki népet kivándorlásra csábította. Szabónál 3000 korona készpénzt találtak, amelyet a kivándorolni szándékozótól a hajójegy árának előlegeként vett föl. Azonfelül még néhány hajójegy és több hamis okmány volt nála. Szabó előadta, hogy egy hamburgi cég ügynöke.

Lezuhant hegy. Orsováról jelentik lapunknak: A Vaskapunál levő Széchenyi-uton nagy szerencsétlenség történt. A Széchenyi-ut ugyanis közvetlenül a Dunaparton, meredek szikláshegy mellett vezet el, Károlyfalva és Moldova között, ahol az aldunai halászok kikötőhelye van. A minap mintegy tizenöt főből álló halászcsoport két nagy bárkával ezen a helyen kötött ki s ott akarták a hálót is kihuzni. Mialatt az emberek a háló kihuzásával foglalkoztak, észre sem vették, hogy a hegycsucsról egy óriási sziklatömb levált és iszonyu erővel zuhant lefelé az uttestről, amely alig 10 méter széles. A szikla egyenesen a Dunába gördült, elütötte a parton dolgozó munkásokat és az egyik halászbárkát, mely éppen oda volt kikötve. A parton dolgozó munkások közül négyen nyomtalanul eltűntek a habok között. Ezeket a szikla leütötte. A halászbárkát teljesen összezúzta s a rajta volt két embert is a habok közé temette a leomlott szikla. A megmenekült kilencz munkás — hatan veszték el a vízben — azonnal értesítette az esetről a hatóságot, amely másnap délelőtt szakértő közegekkel megjelent a helyszínén s megállapították, hogy még több sziklaomlás várható. Ennek következtében az utat elzárták. A szerencsétlenül járt halászok közül eddig csak kettőnek a holttestét sikerült kifogni.

A temesvári piarista főgymnázium rozszant épületét augusztusban megújítani kezdik. A költségek fedezését részben a vallás- és közoktatásügyi miniszter, részben pedig Desseffy Sándor csanádi püspök vállalta magára, kinek a tudományért és közmívelődésért hozott áldozatait soha sem tudná eléggé meghálálni a magyar nép.

Hamis pénz a fővárosban. A rendőrség letartóztatta *Szipócz* Gézané született *Vörös* Katalin többször büntetett és lefenyképezett tolvajnőt, aki hamisított pénzt hozott forgalomba. Egy alkalommal már előállították, amikor hamis forintost adott ki. Akkor azzal vágta ki magát, hogy a pénz ő is úgy kapta valahonnan váltás közben. Azóta nagyobb összeget sikerült forgalomba hoznia, míg végre rajta vesztett. A rendőrség megállapította, hogy Kovács Katalin hamis nevet is használ. Valószínű, hogy egy pénzhamisító banda tagja. A rendőrség most folytatja a nyomozást a banda után, amelynek a főváros valamely külvárosrészében van a műhelye.

Mitől félt Kisfaludy Sándor? Sebők Zsigmond egy pompás tárczacikkben ismerteti Darnay Kálmánnak Sümegen vasárnap megnyílt muzeumát, melynek legértékesebb része a kézirat-gyűjtemény. Ebben a legkiadósabb helyet Kisfaludy Sándornak kéziratjai foglalják el, melyek közt van egy levél, s erről esik most itt szó. Tudvalevő, hogy a költőnek volt Somlyó-Vásárhelyen egy szőlője, abban egy kis kastélya, présháza, pinczéje, stb. Késő öreg korában ezt a szőlőt el akarta adni Eszterházy hercegnek, akinek akkoriban ezeket írta: „Mindig busulok, ha elgondolom, hogy legkedvesebb birtokom, halálom után, szentségtelen, talán még a Somlai bort meghamisító Zsidóknak kezeikre juthatna, vagy többfelé daraboltatik.“ Szóval már akkor is léteztek Engelek és más borhamisítók, kiktől a nagy költő még halála esetére is féltette legkedvesebb birtokát.

Hidak nélkül most, mikor a termés behordása van küszöbön! Hol történhet ez meg? Zemplénben, a példás közigazgatásu Zemplénben! Ott is a szinnai járásban, ahol a nyomoruság valóban meg-

fészkelte magát, ott van az a szegény nép még a hivatalnokok önkényének is végleg kiszolgáltatta. Az útmester Pileczky ur például abban leli főkedvét, hogy a hidat sorra leszedeti, de össze nem állítja. Ublya mellett a hid már fél éve, Kolonicza alatt már 4 hónap óta, Sztakcsin alatt szintén már 4 hónap óta szét van szedve, de hogy újra megépítsék, arról eddig szó sincs. — Ajánljuk az ügyet az illetékes hatóság figyelmébe, nehogy az amugy is szorult anyagi helyzetben sinylődő nép kénytelen legyen sóvány termését a betakarítás idején hidak helyett a medreken keresztül, köveken és vizeken át hurczolni, szekerét összezuzatni, termését odaveszejteni!

Nagy-Mihályban új gimnásiumot állítottának, ha a környéken (Zemplémmegyében) lakó szülők idejében nyilatkoznának, hogy körülbelül hány fiút küldenének oda szeptemberben az első gimnáziumi osztályba. A ki tehát a kies és egészséges fekvésű felvidéki városban óhajtja fiát taníttatni, jelentse azt már most be dr. Glück Soma czimén Nagy-Mihályban.

Egy megyeház égése. Szomoru napra virradt a héten Nagy-Becskerek városa. Legszebb épületét, Torontál vármegye pompás székházát tűz pusztította, amelynek az épület tetemes része áldozatul esett. Majdnem felerészben leégett a megyeház diszes teteje, beszakadt a nagy gyűlési terem, elpusztult a főhomlokzat tornya s rövid két óra múltán már csak a füstös gerendák romjai meredeztek az égnek. Szerencse, hogy közben a szél irányt változtatott, különben az egész tetőzet elhamvadt volna. Így is óriási a pusztulás s ha a vármegye anyagi kárt nem is szenvedett, mert az épület biztosítva volt, mégis a tűzvész okozta zavar és rendetlenség bénítólag fog hatni egy időre a hivatalos működésre.

Nagy viharok. Homrogd abaujmegei községben péntekről szombatira virradó éjjel nagy vihar volt. *Konda* János házában beütött a villám, de emberéletben nem tett kárt, a tüzet pedig a felhőszakadás eloltotta. Iglófüred környékén nagy jégeső volt, amely az egész vidéken igen nagy kárt okozott.

Gazdák látogatása Gödöllőn. A komárommegyei gazdasági egyesületnek mintegy 30 tagja tanulmányi kirándulásra Gödöllőre érkezett. A vendégeket *Kapczy* Vilmos főszolgabíró és a község előljárósága fogadta. A pályaudvarról a társaság az Erzsébet-szoborhoz vonult, hol *Baranyai* Géza egyesületi elnök lendületes beszéd kíséretében diszes koszorut helyezett Erzsébet királyné szobrára. A Szózat és Hymnus eléneklése után megtekintették a kastélyt, honnan a méhésztelepre mentek, melynek beható tanulmányozása után este tovább utaztak.

Makkai bácsi gyógyul. Ákosfalvának népszerű képviselője, *Makkai* Zsiga bácsi is belekóstolt a budapesti életbe s addig-addig élvezte a főváros éjszakai édességeit, míg utoljára is súlyos betegség nehezedett rája s ágyba döntötte. Nehéz betegen érkezett

haza és azóta tüdőgyulladásban fekszik. Mint örömmel értesülünk, Makkai bácsi örvendetesen gyógyul, de az öreg betegsége alatt nagyon lesóványkodott. A napokban meglátogatta egy újságíró, akivel az öreg kedélyesen elbeszélgetett a jelen politikai helyzetről, vagyis szidta az osztrákokat.

Jéggyártás a vad népeknél. Egy tudományos folyóirat felemlíti, hogy a föld éjjeli hőkisugárzásait India bizonyos vidékein ősidők óta jéggyártásra használják föl. — Az indusok lapos, lyukacsos tálakat vízzel megtöltve, a föld valamely lapos mélyedésében szétterített szalmarétegre helyeznek. — Ha a körülmények kedveznek, még 15–20 fok melegen is a tálakban nagymennyiségű jég képződik. Hasonló módon gyártják mexikói benszülöttek a jeget a Cordillerák magas völgyeiben 8–9000 lábnyira a tenger színe fölött. Ott a téli éjszakákon számos lapos, vízzel megtöltött faedényt helyeznek a földre, melyekben legfőkébb egy nyolczad hüvelyk vastagságú jégrétegek képződnek. Ezt a jeget reggel leszedik, vermekbe gyűjtik és földdel betakarják. — Ily módon kompakt jégtömegek képződnek, melyeket összevagdálva, a városokba szállítják a benszülöttek, a hol a jeget tőlük jó pénzért megveszik.

Isten nevét hiába ne vedd. Tanulságos eseményről adnak hírt az olasz lapok. Rómában, a San Theodoro templom közelében, épen a mint a hivek az istentiszteletről kijövőben voltak, romlott formájú fiatalember helyezkedett el s a legotrombább kifakadásokkal inzultálta az „ostoba“ templomjárókat. Mikor látta, hogy ügyet se vetnek rá, irtózatossá válnak a káromkodásra fakadt; szidott átkozott a jó Istentől kezdve mindent a mi szent. Végre rákerült a sor a szűz Máriára is. De ezt már mégis megsokallották a hivek. Kéz alá akarták venni az elvetemültet, de nem volt rá szükség. A mint közeledtek hozzá, a káromló szó egyszer csak elhalt az ajkain, fordult egyet-kettőt s a földre zuhant. Oly hirtelen halt meg, mintha a haragos Isten bosszúja sújtotta volna agyon. A kik látták a jelenetet, bizonyosan féken tartják egész életükben a nyelvüket.

Fiatal zászlósértő. Junius 28-án tárgyalta *Schutter* Hancz 12 és fél éves száz gyereknek a brassói kir. járásbíróság zászlósértéses ügyét. Ugyanis a százok majálisa alkalmával a suhancz a magyar nemzet cimeres zászlóját a sárba taposta, majd nyeléstül összetörte. Bűnéért nyolcz napi fogházat és 100 korona pénzbüntetést kapott.

Árvizkárosultak nyomora Szolnok-Dobokában. A szolnok-dobokamegyei árvizkárosultak nyomora napról napra érezhetőbbé válik. A megszünt vasuti közlekedés folytán a gabona és élelmiszerek ára egyre nő. A kétszeri árviz által látogatott nagyilondai járásban konstatálták, hogy közel 2640 holdnyi viruló gabona és takarmánytermés pusztult el. Ennek holdját 40 koronára becsülve, a kár több mint 100.000 korona; hozzávéve az elmosott és elsodort parterterületek, romba dőlt házak, elpusztult malmok, házi állatok, gabona és élelmiszerek, ruhák és szobaberendezések értékét, továbbá a kavicskóréteggel ellepett földterületeket, az összes kár a nagyilondai járásban majdnem 200.000 koronára rug. Szolnok-Doboka vármegye központjában, Deésen állandó segélyező bizottság alakult a főispán elnöklete alatt, amely azon fáradozik, hogy segélyezés céljából könyöradományokat gyűjtsön. A 13-iki és 16-iki katasztrófa óta az idő állandóan borult.

A magyar iparért. Pozsony város hétfői közgyűlésén hosszú vita után a magyar ipar érdekében egyhangulag elhatározták, hogy nyilvános pályázat útján való beszerzéseknél kizárólag honi gyártmányokat és anyagokat fognak fölhasználni és műszaki vállalatoknál kizárólag hazai szakembereket alkalmaznak. A közgyűlés ezt kötelezőleg kimondta és elhatározta, hogy hasonló határozat hozatalra fogja a többi magyar városokat is fölszólítani.

Vizbefultak. Az Ung vize minden évben elszedi a maga áldozatait. Így a múlt héten két emberélet esett a víz áldozatául. Az egyik egy cselédleány volt, Nehrebeczky György t. főszolgabíró cselédje, a ki ruhamosás közben siklott a vízbe és bár igen sokan nézték és hallották a szegény leány segélykiáltását, nem volt a ki megmentse. Mert egyetlen esónak, avagy mentőkötél sem volt sehol a folyón. A másik áldozat egy kis gyermek volt, egy mosónőnek gyermeke: ezt szintén meg lehetett volna menteni, ha lett volna ott mentőcsónak.

Krivány fia. Ritkán bizonyult be oly kézzel-foghatólag annak a közmondásnak igazsága, amely szerint „az alma nem esik messze a fájától“, mint a híres sikkasztó, *Krivány* János fiának esetében. *Krivány* László, Arad vármegye sikkasztó gyámpénztárosának 16 éves fia Izsép baranyamegyei községben feltörte a postamesternő vasszekrényét és a benne talált ékszereket és pénzt ellopva, megszökött. A fiatal gonosztevőt Pécsen csakhamar letartóztatták. Akik az átöröklés elméletében hisznek, azokat is érdekelni fogja a sikkasztó fiának sikkasztása.

Baleset a Dunán. Kirándulókat hozó gőzhajón baleset történt múlt vasárnap este a Margithid alatt. A hajó kéménye ledőlt s egy utast súlyosan megsebesített. A Magyar Folyam- és Tengerhajós Résvénytársaság harmadik számú gőzhajója rengeteg utast vett föl Tótfalunál. A hajó este 7 óra 40 perczkor indult el Tótfaluból s mérsékelt sebességgel uszott le Budapest felé. Amikor a hajó a Margithidhoz ért, a kapitány kiadta a jelszót, hogy le kell bocsátani a kéményt. Erre azonban már nem volt idő, mert a kormányos nekijajította a hajót a hid középső pillérének. A következő pillanatban a kémény beleütődött a pillérbe s a hatalmas vaskürtő lezuhant a fedélzetre. Igazán csodának mondható, hogy a kémény csak egy embert sebesített meg. *Heffer* Rezső kereskedelmi üzletvezetőt. Nem esett rá, mert akkor agyonlapította volna, hanem csak érintette s leverte a lábáról, *Heffer* az állán szenvedett zúzódást, azonkívül súlyos belső sérülése is van. A hajón nagy rémületet keltett az eset, de a kapitány megnyugtató szavára lecsillapodott a közönség. A gőzös az Akadémiánál partra tette utasait, aztán a hajóstársaság kikötőjébe ment, ahol rögtön megindították a vizsgálatot. A hajót este a hajógyárba vontatták, ahol megjavítják. A sebesültet a mentők kórházba szállították.

A két táská. Egyik előkelő bécsi szállóba két angol utas érkezett a minap majdnem egy időben. Borotvált arcú mind a kettő, a termetre is hasonlatosak. Egymás mellett kaptak szobát és csak egy bezárt ajtó választotta el őket. Az egyik idegen csakhamar eltávozott a városba, a másik pedig lement a kávéházba. Ott megismerkedett egy detektívvel. Kiderült, hogy az angol is titkos rendőr. Nagyon megörültek egymásnak.

— Mi járatban van? kérdezte a magyar.

— Elmondom, talán segítségemre is lehet. Láttam a szomszédomat?

— Láttam. Ki az?

— Egy londoni bankhivatalnok.

— Sikkasztott?

— Nem, de egy sikkasztónak a büntársa. Egy kollégája százezer font sterlinggel megszökött s ő most odautazik, hogy együtt élvezzék a lopott pénzt.

— Miért nem fogatja el?

— Az lenne a legnagyobb hiba. Követem őt egészen a sikkasztóig, aztán mind a kettő lépre kerül.

Meghányták-vetették a dolgot s a magyar detektív vállalkozott arra, hogy ellopja a bankhivatalnok kézításkáját. Bizonyosan vannak benne olyan levelek, a melyekből kiderül, hová utazik. A táská tiz perczel később már az angol detektív szobájában volt. Kinyitották, mert nem volt kulcsra bezárva. Leveleket nem találtak, de egy körutazási jegy volt benne — Jeruzsálemig.

— Bravó, kiáltott föl lelkesen az angol detektív. A sikkasztó tehát Jeruzsálemben van.

Egyszerre meghallották, hogy az angol bankhivatalnok hazaérkezett, majd lármájára lettek figyelmesek.

— Ellopták a táskámat! kiabálta s leszaladt az irodába.

A két detektív gyorsan visszalopta helyére a táskát, s a mikor a bankhivatalnok visszatért a szálló igazgatójával, már minden rendben volt.

— No lássa, szólt a direktor, az én szállómban nem történik lopás.

A bankhivatalnokot meglepte a dolog és sejteni kezdett valamit. Óvatosan megtudta, hogy a szomszédja egy angol, aki kereskedőnek írta be magát a vendégkönyvbe. Elhatározta, hogy megbizonyosodik erről. Szomszédja elment hazulról, tehát bátran dolgozhatott. Az elválasztó ajtót álkulcsesal kinyitotta s ellopta a szomszédja táskáját. Jól sejtett. A táskában megtalálta az angol detektív igazoló irását és az ő ellene kiadott elfogató parancsot. Gyorsan zsebre dugta az okmányokat s belecsempészte a táskába a maga utlevelét, körutazási jegyét és egyéb okmányát. Aztán vissza tette helyére a táskát. A bankhivatalnok titkos számjeggyel azonnal táviratozott a sikkasztónak Jeruzsálembé, hogy utazzék el onnan. Másnap elment a főkapitányságra s bemutatta magát, mint angol detektívet. Fölmutatta a bankhivatalnok ellen kiadott elfogató parancsot. Erre természetesen az történt, hogy letartóztatták az angol detektívet. Hiába tiltakozott, hogy tévedés van a dologban. Hivatkozott igazoló irásaira. Kinyitották a táskáját s előkerültek belőle a bankhivatalnok irásai.

— Még most is tagad? — kérdezték tőle.

Természetesen tagadott, de ezzel mit sem ért el. A sikkasztó barátja nyugodtan elutazhatott büntársához s a detektív csak negyednapra szabadult ki a rendőrség fogházából.

A kolera. A nyár majdnem minden évben meghozza a koleraveszedelem hírét. Ázsiában úgyszólván állandó ez a baj: a nagy hőségben a keleti tisztátalanság melegágya a kolerának. Mint Kinából jelentik, ott több koleramegbetegedés fordult elő. A kolera legutóbbi kitörése óta múlt hó 23-áig 430 ember, köztük 278 európai, halt meg kolerában. *Jukonban* 6-ika óta 294 ember betegedett meg kolerában és 235 halt meg.

látta

Egy
s ő
énzt.

őt
erül.
tek-
nok
elek,
rcz-
vult.
eket
e —

tek-

ank-
yel-

t az

e a
álló

ban

teni
om-
it a
dik
dol-
otta
ká-
s az
pre-
a a
vát.
nok
tő-
nap
mint
len
az
ret.
Hi-
s

ért
in-
ki

ben
gy-
eti
ból
A
30
u-
rá-

Nem kell félni, amíg anyácska kezét érzed!

Szondy-ünnep Julius 6-án volt 350 éve annak, hogy Szondy György Drégely várát a török ellen mind halálig védte. Mikor azt látta, hogy várát a tulnyomó erő ellen tovább nem tarthatja, minden erőjét-kincsét a vár udvarán összehordatta, fölégette, paripáit leszuratta, ömaga pedig néhány vitézével kirohant és hősi halálban ott veszett el hazája védelmében.

A hős várkapitány emlékét azóta hiven megőrizte a hazaszerető magyarok kegyelete és meg is fogja őrzni, valameddig egy száll magyar fog élni a Duna-Tisza ölében. Drégely várának romját mindenkor sokan látogatják, kivált mióta a kis kápolna áll mellette. A mostani negyedszázados évfordulót is nagy ünnepekkel tartották meg. Hont vármegye közönsége e napon ujtotta meg a Honti Múzeumot, melybe összegyűjtötték mindazon ereklyéket mik történelmi nevezetességük, azután elzarándokolt a drégelyi kápolnába melyet b. e. Simor János hercegprímás építtetett, fölékesítve Szondy György élenagy-ságu szobrával. Ott Rajner prelátus esztergomi kanonok fényes misét mondott, azután koszorút tettek Szondy szobrára. Az ünnep emlékére még egy ezüst serleget is készítettek, melylyel évente áldozni fognak.

Betörés egy csendőrpáncsokságon. Auguszt Sándor barcsi csendőrmester, midőn belépett az őrpáncsnoki iroóába, észrevette, hogy az íróasztal fiókja ki van nyitva és zárja erőszakkal fölfeszítve. Az íróasztal feltöréséhez az irodában talált szuronyt és ollót használta az ismeretlen tolvaj. Ezek az eszközökön meg is látszik a feszítés nyoma. A tolvaj 269 korona 39 fillér készpénzt vitt el, de a fiókban lévő takarékpénztári könyvet otthagya. Az ismeretlen tolvaj ellen erélyesen folyik a nyomozás. Valószínű, hogy a lopást a helyi viszonyokat ismerő egyén követte el.

Pezsgőző cselédek egy képviselő házában. Lázár Menyhért szabadelvű orsz. képviselő az a szerencsés halandó, akinek választóin kívül lovaira és cselédeire ki szokott járni a pezsgő abrak. Mint egy vidéki lap írja, az említett képviselő nőcselédjei a nagy jólétben kedvet kaptak egy kis excessusra, az éj csendjében összegyűjtötték ismerőseiket, durrogatták a pezsgős üvegeket és csaptak olyan országra szóló dinom-dánomot, milyentől a leginyeczebb sikulusnak is eláll a szemé-szája az ámulattól s hogy ez az öröm annál teljesebb legyen, a dinom-dánom emlékére elemelték a honatya 11 darab 20 koronás aranyát. Azonban ez utóbbi megboszulta magát, az illető kárvallott mérgében jelentést tett a hatóságnál és most a jó cselédek hűsölnek a gyergyószentmiklósi járásbíróság börtönében, elmékedvén a földi örömek mulandóságáról.

Bánya-szerencsétlenség. Óriási szerencsétlenség történt a napokban a szászvárosi bányában.

A veszedelem színhelye a bányának mintegy 260 méter mélyen fekvő vékényi folyosója volt.

Az áldozatok száma nyolcz, kik közül hatan a robbanás színhelyén haltak meg, a másik két áldozat a szenvedett égési sebek következtében tegnap halt meg.

Az elhaltak nevei: Deixler Ádám 28 éves, nős, három gyermek atyja. György Mihály, 34 éves, nős, két gyermek atyja. Jauch Konrád, 16 éves fiu. Papp János, 33 éves, nős, két gyermek atyja. Radó György 29 éves, nős, két gyermek atyja. Schantz Ignác, 36 éves, nős, két gyermek atyja. Szabó János, 21 éves, nőtlen. Töpfner Péter, 16 éves fiu.

Sértetlenül, de eszméletlen állapotban mentették ki Herbingert Ferenczet, a kit nagy nehezen életre keltettek. Az óriási rémülettől elveszítette az esztét. Teljesen hülye, semmire sem emlékezik, nem tudja, mi történt vele.

A vizsgálat eddigi adatai szerint a szerencsétlenség a következőleg történt. A szerencsétlenség reggelén a Jánostelep 8. számú munkás csapata 6 óra tájban a bányába szállott. Mielőtt a munkát megkezdették, megreggeliztek és pedig nem a vékényi folyosón, a hol a munkahely volt, hanem a fő folyosónak ama pontján, hol a mellékfolyosó kiágazik. A munkáscsapat tulajdonképpen 14 emberből állott, de a mikor a reggeli után a munkát megkezdeni akarták, csak tizen voltak együtt, a főntebb említett kilencz bányász és Harka István, Töpfner Péter és Jauch Konrád, kik a mellékfolyosón fölállított két légtisztító kezelésével voltak megbizva, a légtisztítót működésbe hozták, mely uton a munkások, György Mihály csapatvezetővel, bevonultak. A csapatvezetőnek az ács-munkát kellett volna megvizsgálnia, mely célból föl akart menni a már kivált helyre s ekkor látta Harka, hogy György Mihály lámpájában a láng kékes gyűrűt mutatott és körbe fut. Bányaléget sejtve, figyelmeztette társait, hogy meneküljenek:

— Jön a bányarém!

György Mihály lámpája hirtelen kialudt s miközben ez azt a gyutacsyszerkezettel újra meggyújtotta, Harka István lámpája is elaludt. Ujra figyelmeztette társait, hogy ne fogjanak munkához, meneküljenek, mert itt a bányarém; de azok kigunyolták, György Mihály pedig a gurítóba ment föl, miközben lámpájában a láng fölfelé emelkedett s a lámpában alkalmazott sodrony izzóvá vált.

Harka is meg akarta gyújtani lámpáját, de nem volt gyutacs s ez okból, hogy lámpáját megigazítsa, elment az akna gyülekező helyére. Itt mintegy öt perc múlva óriási robbanást hallott. Veszedelmet sejtve visszafutott, de a folyosóról kiömlő füst és gáz a behatolást lehetetlenné tette. Vészelt adott a szomszédos munkáscsapatoknak, a kikkel és az időközben beérkezett altisztekkel és bányafőmérnökökkel együtt mentéshez láttak.

Megtérés. Ritka jelenetnek voltak tanui sz. Péter és Pál ünnepén a krompachi római katolikus hívek. Ugyanis *Kaselik* Karolin, csehországi születésű, 23 éves hajdon elhagyva a zsidó vallást, megtért az egyház kebelébe. A keresztelési szertartást *Majkuth* István, czimzetes kanonok plébános végezte. Ezután szívhezszóló beszédben ajánlotta az egyház ez új tagját a hívek imáiba és buzdítva őt keresztény kötelességeinek hű teljesítésére. Keresztstülei: *Licskó* Béla tanárjelölt és *Licskó* Ilona.

Nagy tűz. Fokvárosban a város közepén lévő nagy üzleti negyedet tüzvész elpusztította. A kárt 250.000 fontra teszik.

Az új müegyetem építése. A fővárosnak a közel jövőben legnagyobb építkezése lesz az új müegyetem, mely a budai részen elterülő Lágymányoson egész kis város részt fog alkotni. Negyvennél több pavillonból fog állani, az épületesoport, melynek alapozási munkálataira árlejtést irtak ki. A pályázat eldöntése után, ami e hó végére várható, nyomban megkezdik az alapozási, valamint az építési munkálatokat. A hatalmas építkezés több száz munkásnak fog nyújtani állandó foglalkozást.

Megbolgyatott ősök. Felhárító eset hírének közlik Gyulafehérvárról. A tartariai birtok, amely nemrégiben még az ős Barcsay-család tulajdona volt, az utóbbi időben valami Vulk nevű román ember kezére jutott, rajta lévő családi sirbolttal együtt. Vulk azt gondolta, hogy a régi sirboltban ékszereket és egyéb drágaságokat talál,

neki eset tehát a sirboltnak s szétdulta azt. A csontokat — századok óta oda temetkezett Barcsay és báró Jósika családtagjainak csontjait — félre dobálták, a sirbolt falait szétszedték, hogy a téglákat felhasználhassák. Ezt az eljárást megtorlandó, a Barcsay-család bünvádi feljelentést tett a sirbolt megrongálója ellen.

Fegyelmi vizsgálat egy járásbiróság ellen. Székesfejérvári tudósítónk írja: Az adonyi járásbiróságon nagyobb rendtelenségnek és mulasztásnak jöttek a nyomára. E miatt elrendelték a fegyelmi vizsgálatot Halassy Szilárd járásbíró és Csileszky Vilmos aljárásbíró ellen. A vizsgálat folyamán Forray Dezső járásbirósági iratokra ötvennégy esetben merült föl bélyegcsalás, okirathamítás és egyéb visszaélés. Forray a törvényszék elé kerül. A járásbiróság vezetőinek ügyében legközelebb dönt a fegyelmi bíróság.

Losonczy-ünnepély Temesváron. Julius 27-én lesz 350 éve annak, hogy Losonczy István temesi gróf hősi halált szenvedett a temesi vár védelmében. Losonczy tudvalevőleg 33 napon át állotta a kemény ostromot s ez alatt maroknyi csapatával 25 véres rohamot vert vissza diadalmasan, míg végre áldozatul esett a roppant tulerőnek. A temesváriak most a drégelyi Szondy-ünnepély hatása alatt mozgalmat indítottak, hogy Losonczy emlékét megfelelő formában megünnepeljék. Az idő rövidsége miatt nagyobb szabású ünnepélyről már alig lehet szó, de azért egészen bizonyos, hogy a július 27-iki ünnepség méltó lesz Losonczy emlékéhez és Temesvár városához egyaránt.

Hirdetmény. Takácsy Lajos nevű egyént keresek. Levélbeli jelentkezések Steinbrenner Ker. János címére, Budapest, VIII. ker. Szentkirályi-utca 5. sz. alá intézendők.

Előfizetési felhívás.

Ha a katolikusok kiemelkedni akarnak abból a lealázó politikai helyzetből, hogy dacára tíz milliányi számunknak, ősiségüknek és legmagasabb műveltségüknek a többi vallásokkal szemben még akaratukat sem szabad hangoztatniok, még vallási meggyőződésüknek sem szabad tiszteletet igényelniök — erre az első lépés nem lehet más, mint a katolikus sajtó pártolása, a katolikus ujságok járatása, terjesztése és ajánlása.

A milyen erős a sajtónk, olyan erősek vagyunk mi katolikusok. Mert a szellemi harcnak ma legerősebb és majdnem egyetlen sulyos fegyvere a sajtó. A milyen a fegyvere, olyan a harcos.

A liberalizmus nem egyébbel jutott nálunk diadalra, polczra magosra, mint a sajtójával. „Betüt betü ellen!” Polczra, diadalra a kutholikusok se kerülhetnek mással, mint a sajtójukkal. Aminthogy akad bátor és tudó ember, aki irni mer és tud a katolikusok érdekében, ugy akadjon száz és ezer hithü és okos

magyar, aki olvasni akarjon, áldozni kész legyen a katolikus érdekekért.

A „Magyar Néplap” immár tizenegyedik éve vivja hetekről-hetekre harczát hiven és lankadatlanul. Az egyház tiszteletében, a haza szeretetében teljesíteni fogja kötelességét a jövőben is. — Politikai programmunkat ismerik olvasóink. Megismételtük annak fölsorolását a multi szám első cikkében is. Erős nemzeti politikát követünk. Ohajtjuk és előkészítjük a magyar középpártot, mely egyesíteni fogja az összes katolikus polgárságot, mert eszméje a kilenczszázéves „katolikus magyarság”-ban gyökerezik.

Bizalommal fordulunk tehát a katolikus magyar néphez. Valamennyihez. Terjesszék minden erejükből a „Magyar Néplap”-ot! Vele terjed a katolikus igazság. Benne lel istápot a küzködő magyar nép. Megerősödik általa a magyar haza.

Előfizetési feltételeink a régié maradnak:

Egész évre postán küldve 4 kor. Félévre 2 korona, negyedévre 1 korona.

Ily csekély árért hetenkint egy jól megírt katolikus ujságot és minden újévkor egy jó, népies, tisztán katolikus naptárt kapnak az előfizetők.

Az előfizetés legczélszerűbben postai utalványon történik.

Budapesten, 1902. Szent Pius napján.

Buday Aladár
szerkesztő és kiadó.

Kivándorlási iroda.

Az egész országot erősen foglalkoztatja a kivándorlás kérdése. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kezdeményezéséből kivándorlási kongresszusok tanácskoznak, a melyek a gazdasági nyomoruság okait országrészenként puhatolják, tapasztalataik, tanulmányaik eredményéről beszámolnak a kormánynak, társadalomnak, hogy a kettő együttesen fáradozzék a kivándorlás okainak kiküszöbölésén.

A kivándorlási kongresszusok számára központi irodát szerveztek Budapesten, mely az előkészítés munkálatait végzi. Ebben az irodában most napról-napra furcsa jelenetek játszódnak le.

Kopott külsejű, zord, elkeseredett arcú atyafiak állanak meg a Köztelek palotája előtt.

— Kérem hol van itt a kivándorlási iroda?

— Balra, a kapu alatt.

Az atyafiak valahogy eligazodnak s illedelmesen kopogtatnak.

— Ez itt a kivándorlási iroda?

— Igen.

— Akkor hát jól van, mert mi is a járatban vagyunk!

— Ugyan?

— Hát kérem, mi már sehogysem bírjuk ezt az állapotot; küldjenek az urak akárhová, jobb lesz, mint ebben a nyomoruságban.

— De hát bátyám uram, tudja-e, hol jár most és mi voltaképen micsodások lennénk?

— Hát ugy véljük, hogy az urak küldenének bennünket Amerikába.

Nagynehezen megértetik a jó emberrel, hogy ez nem kivándorlási ügynökség, hanem olyan iroda, a mely azon fáradozik, hogy a nép idehaza munkát kapjon s ne legyen oka kivándorlásra.

Erre aztán előbb nagyot néz az atyafi, aztán elkeseredik és kifakad:

— Hát nem jól van így. Ha az urak segíteni akarnak a mi nagy bajunkon, úgy tegyék meg, hogy minél hamarabb vezessenek ki ebből a nyomoruságból. Munkát nem kapunk, a ruhánk elkopott, a családkunk nyomorog, a gyermekeink éheznek. Csak az segít rajtunk, a ki kivezet ebből a nyomoruságból...

Ilyen jelenetek napról-napról sokszor ismétlődnek. A kivándorlási kongresszusok országos irodájában egymásnak adják a kilincset, a kik azt kívánják, hogy kiszállítsák Amerikába.

Az egyik csoport távozik, jön utána a másik; egymás kezébe adogatják a kilincset és követelik, hogy vezérelnék ki őket az országból; kit Transvaalba, kit Amerikába, kit máshová, mert hogy a magyar földön már csak halmi lehet, élni hovatovább már nem lehet.

Pedig hát nem egészen így van. Igaz, hogy sok és nagy a nyomoruság, de azért nem kell mindjárt arra gondolni, hogy itt hagyjuk a drága szülőföldet, a kedves hazát, hanem megkettőzött szorgommal kell megfognunk a dolog végét és megfeszített munkánknak meg is lesz a kellő jutalma.

Aztán meg hányan kerestek jólétet túl a tengeren és találtak inséget, betegséget, elzüllést, sőt korai halált!

Népek és nemzetek.

Az angol királyról.

Napról-napra örömteljes szívvvel jelentik a londoniak, hogy királyuk jól tölti az éjszakákat, jól alszik, étvágya is javul, — egyszóval az angol király gyógyul. Ebből az örvendetes alkalomból a múlt héten a Londonban időző vendégek és küldöttségek tiszteletére nagy diszvacsorát rendeztek. E hó 5-én London szegényeit vendégelték meg. 45 ezer szegény ember vett részt az ebéden. Az ételek sorozata igen változatos volt. Borjusült, sonka, különféle marhasültek, burgonya, vaj, sajt, torta, gyümölcs stb. kerültek az asztalra. Összesen 379 nagy csarnokban és teremben vendégelték meg a szegényeket. A koronázásra újra megkezdték a félbehagyott előkészületeket.

A koronázási ünnepélyek keretében mintegy 1500 angol művész különféle előadásokat fog tartani. Mulatságban, hangversenyekben sem lesz hiány.

A koronázás, mihelyt elérkezik az ideje, sokkal csöndesebben fog lefolyni és inkább vallásos jellege fog előtérbe lépni. Az idegen államok képviselőinek száma a király rokonaira és a királyi családdal szorosabb viszonyban levő személyiségekre fog szorítkozni.

Annak az örvendetes eseménynek meghálálására, hogy VII. Edvárd egészségi állapota közeledik a teljes fölépülés felé, az egész angol birodalomban hálaadó istentiszteleteket tartottak; ugyanilyenekből kivették részüket mindenütt a király katolikus alattvalói

is. Nagyon jól esett azonban VII. Edvárdnak, hogy magában Londonban *Merry del Val* érsek végezte a hálaadó istentiszteletet az oratoriánusok templomában: ez a szerzetesrend a legnépszerűbb Angliában.

Az érsek igazgatója a nemes papok római akadémiajának s a pápát képviselte volna a koronázási ünnepélyen. Az istentiszteleten oratoriánusok segítettek s a pápai követség többi tagja is jelen volt. Ezenfelül rendkívül fényes közönség.

A félmillió szegény nem lakomázik.

Megemlítettük, hogy az angol király koronázása alkalmából félmillió szegénynek szántak az ünnepnapra lakomát, elképzelhető, mekkora gondot okozott ez a szándék London hatóságának. Végre úgy határozták el, hogy a *Hyde* parkban adják majd a nagy ebédet a koronázás utáni délben és pedig nagyon hosszú asztalokon a szabadban. A lakomára eljött volna maga az angol király és felesége is. Az ebéd a következő fogásokból volt tervezve: Leves, hal burgonyával, marhasült kelkáposztával és rizspudding (ez az angolok nemzeti eledele.) Egy-egy személy ételle 1 koronába került volna. A résztvevő személyek ilisztáját a kerületi kapitányok és a lelkészek már össze s állították — míg most az angol király válságos betegsége miatt az egész lakoma abbanmaradt. Szegény szegények!

Oriási bevándorlás az Egyesült-Államokba.

Mint az amerikai „Szabadság“ írja, ez év május havában annyi bevándorló érkezett az E. Á.-ba a mennyi eddigelé egy hónap alatt sohasem. Nem kevesebb, mint kilenczven ezer bevándorló szállott partra az E. Á.-ban az elmúlt hónapban s ebből az óriási számból május utolsó hetében 25 ezer bevándorló érkezett. Ránk magyarokra nézve a leginkább érdekes az, hogy ezen óriási számú bevándorlónak legnagyobb részét az osztrák-magyar monarchia, illetőleg Magyarország szolgáltatta. A bevándorlók közül szokatlanul sokat visszaküldtek az elmúlt hónapban. A visszatérítettek száma megközelíti a kilenczszázat.

Kinai utlevél.

Az emberi kéz tenyerén levő vonalak soha sem egyformák, vagyis minden ember tenyerén más-más féle vonalak láthatók. Ha valamely kínai alattvaló utlevelet kér, az illetékes hatóság, melynek területén lakik, a tenyeréről olajjal itatott vékony papirosra egy lenyomatot vétet, mely aztán a hatóság hivatalos pecsétjével ellátva utlevél gyanánt szolgál s mint ilyen csakugyan meg nem hamisítható, sem pedig másra át nem ruházható.

Hírek a Balkán felől.

A kánikula közeledtével egyre sürűbben szállítja a Balkán a maga szenzációit. A legujabb az, hogy Albániában megint kiütött a lázongás. Az egész lakosság, a muzulmánok épp úgy, mint a keresztények, végső elkeseredésükben elhatározták, hogy kivívják az oly rég óhajtott függetlenséget és *Aladro Castriota* herceghez, akit a nagynevű *Castriota* albán hős egyenes leszármazottjának tekintenek, azzal a kéréssel fordultak, hogy szabadítsa fel őket a török szolgaságból. S míg az albánok a Halál vagy

szabadság! kiáltást hangoztatják, addig *Aladro Castriota* herceg, aki jelenleg Korfu szigetén tartózkodik, azzal biztatja honfitársait, hogy legyenek türelemmel, mert elérkezik majd a szabadulás ideje. De az albánok immár a cselekvés terére léptek és — fegyvert ragadtak. Harczra készen áll már embereivel *Maly Fraseri Villa* törzsfőnök, *Elmaset Seid* efendi és *Fahreddin*, a hirhedt zavalinii forradalmár is, aki a szultán hadsegéde volt s akit büntetesképpen Tripoliszba száműztek. Albánia a szó szoros értelmében *a forradalom előtt áll*. A török kormány befolyása napról napra kisebb és Albánia most már egészen törzsfőnökök hatalmában van. Az albánok megelégték a törökök kegyetlenkedéseit, öntudatra ébredtek, érzik igazukat és készek akár a legvéresebb forradalom utján is kivívni a szabadságukat.

Szkutariból jelentik, hogy az albán törzsfőnökök és a külföldi albán bizottságok azzal a kéréssel fordultak a szultánhoz, engedje meg nekik, hogy a szkutarii, koszovoi és janinai vilajeteket maguk kormányozhassák.

A kérvényben arra kérik a szultánt, hogy *Aladro Castriota* herceget ismerje el kormányzójuknak, aki hűen fogja szolgálni szultánját. A kérvényezők azzal fejezik be kérvényüket, hogy ha a szultán vonakodnék megadni az albánoknak a már harmincz év óta kívánt autonómiát, akkor tudni fogják, milyen eszközzel szálljanak sikra jogaik védelmére.

Szofiából azt írják, hogy Oroszország és Bulgária katonai egyességet kötött. Az erre vonatkozó szerződést *Kuropatkin* orosz hadügyminiszter lakásán fogalmazták és a petehofi diszebéd után irták alá. A szerződés szövegét hivatalosan a szófiai cászar-szobor leleplezése napján fogják kihirdetni amely ünnepélyen a czár *Alexandrovics Vladimir* nagyherceg fogja képviselni. A fejedelem azt szerette volna ugyan, hogy a czár személyesen vegyen részt az ünnepélyen, de megmagyarázták neki, hogy ez csak abban az esetben történhetne meg, ha a szultán is jelen lenne. Ezt pedig abszurdum csak el is gondolni. A katonai egyesség tartama nagyjában állítólag a következő: Oroszország és Bulgária katonai egyességet köt. Oroszország kötelezi magát arra, hogy abban az esetben ha bármely állam vagy hatalom megtámadná Bulgáriát és akadályozni akarná fejlődését, Bulgáriát szárazföldi és tengeri haderejével segíti. Ennek ellenében Bulgária kötelezi magát arra, hogy a közeli Keleten esetleg támadó bonyoldalmak esetén egész haderejét Oroszország rendelkezésére bocsátja, azonkívül Burgasz és Varna kikötőit békében és háboruban nyitva tartja az orosz flotta részére, továbbá megengedi, hogy Oroszország a fenti két kikötő valamelyikében szénállomást rendezhessen be.

Cettinjből jelentik, hogy a mirditek szétrombolták az összeköttetést Szkutari és Prizrend között. A kormányzó katonaságot és ágyukat küldött ki ellenük, de eddig harczra nem került a dolog. Így akarják hát megvalóítani az „örök béke” nagy tervét!

Keresztények üldözése Kinában.

A *Szetsváni* kerületben *Tsöngtú* helységben a methodista papok kápolnát emeltek a legszentebb Megváltó tiszteletére. Ezt a kápolnát június 14-én a pogány kinaiak földúlták, megrogálták és eközben tíz keresztényt legyilkoltak. Mint *Cauright* missionárius

az angol kormányt táviratilag értesíti, ezen a vidéken ismét veszedelmesen mozgolódnak a *boxerek*. A keresztények félelmükben elvándorolnak onnét.

Az általános választójog Svédországban.

Svédországban új kormány lépett a polczra és ennek álláspontja a választójog kérdésében a következő: A cenzust el kell törölni. A választójogot meg kell adni minden büntetlen előéletű svéd polgárnak, aki 25 éves mult, hadi és adókötelezettségének eleget tett. Az országgyűlési képviselő tekintetében egyenlő feltételeket kell alkalmazni a városokra és falvakra.

A MAGYAR GAZDA. Aratáskor.

A határban vig zaj csendül.
Halmon, sikon kasza pendül.
Itt a kasza, ott a sarló,
Dől a rend és nő a tarló.

S a kereszték amint nőnek
Velük nő a magvetőnek
Öröme és reménysége
S hála-imát küld az égbe.

Mintha volna nagy temető;
Kereszttel telik a mező,
Ámde nem szomorú jel ez,
Nem halált — élet jelez.

Oh, hallgasd meg égi Atyánk
Hő fohászunk' buzgó imánk',
S ki megáldád mezeinket,
Ezután se hagyj el minket!

Órizó szemed vigyázzon
Mi népünkün, mi hazánkon
Vedd el minden bánatunkat,
Derítsd föl boldogságunkat.

Üzenet az aratóknak.

Büszke városokból rideg falak közül,
Szálljon ki a lelkünk a szabad határba!
A hol aranyosan hullámszik a vetés
Kínese oceanja.

Pacsirta, pitypalaty, veri az indulót,
Mikor kiindulnak fürgén vetekedve,
Ez a munkás csapat, bizony ez minálunk
Az üdv hadseregje . . .

Az ő kérges kezük, csillogó kaszájuk,
Intézi, dönti el a hazának sorsát:
Hogyha veritékük gazdagon nem ömlik:
Koldus lesz az ország!

Küldjük a lelkünket, küldünk ezer áldást,
Aratók hadára, kalásos határba:
Ott folyik évente, mindig megújulva
A honalapítás dicső szent munkája . . .

S. E.

A számok beszélnek.

A napokban egy kis füzetet adtam ki a keresztény szövetkezetek központjához csatlakozott vidéki szövetkezetekről. A kis kimutatás csupa számot, adatot tartalmaz, ezek a számok azonban, ha kissé jobban átnézzük, behatóbban összegezzük, sok érdekes dolgot mondanak el a keresztény szövetkezeti eszme elterjedéséről, annak hatásáról és eredményeiről.

A Keresztény Szövetkezetek Országos Központjának van eddig 204 szövetkezete, melyek Magyarország harminczhét vármegyéje között oszlanak meg. Harminczhét vármegyébe vittük be tehát eddig a keresztény szövetkezeti eszmét, harminczhét vármegyében indítottuk meg a munkát. De hol vannak még a többiek?

Legtöbb van ezen szövetkezetek közül Fehérmegyében 19, Györmegyében 12, Somogy megyében 22, Veszprémmegyében 12, Zalamegyében 23, de ma már sok más vármegyében is, hol mult évi kimutatásomban még egy szövetkezetünk sem volt, mint Békés, Csanád, Pest stb. megyékben dicséretesen terjed a szövetkezeti eszme. Borsodban a mult évben volt 1, ma van 10, Gömörben szintén volt 1, ma van 13 szövetkezet.

A 204 szövetkezet közül több most kezdi csak meg működését. Van egynehány, mely a központ fölszólítására sem küldött részletes adatokat. De a beérkezett adatok mégis sok érdekes tanulságot foglalnak magukban.

161 szövetkezetünknek összesen 25.768 tagja van. Ezen szövetkezetek által tehát 25.768 egyén részesül a szövetkezetek áldásaiban. Kap olcsó és jó árut és függetleníti magát az áru-uzsorástól.

A 161 szövetkezetnél az aláírt üzletrészek száma 36.106, a melynek értéke összesen 621.503 korona. Ennyi összeg fölött gyakorolja tehát a központ a fölügyeletet és ellenőrzést, ily nagy vagyont gyűjtött össze népünk anyagi függetlenségének megszerzésére.

Szövetkezeteink közül 97 szövetkezetnek — mely kimutatást küldött — tiszta jövedelme volt 1901-ben 64.295 korona 52 fillér, vagyis ennyi összeg maradt szövetkezeteink által a keresztény nép zsebében, mint megtakarított összeg, a mit szövetkezet nélkül a nép elveszített volna.

Ime, a számok beszélnek és hirdetik a keresztény szövetkezeti eszme terjedését s annak áldásos hatásait.

Dr. Gyürky Ödön

Szövetkezeti mozgalmak.

Keresztény szövetkezeteink száma egyre örvedetesen szaporodik, bizonyítva a keresztény szövetkezeti eszme terjedését az egész országban mindenütt. Legujabb szövetkezeteink a következők:

Arlón, Borsodmegyében, április 6-án alakult meg a Keresztény Fogyasztási Szövetkezet a keresztény központ kötelékében. A szövetkezet létrehozásán nagy lelkesedéssel fáradozott Szlovaics János segédlelkész. A tagok száma 140, kik összesen 241 üzletrészt irtak alá. Az arlói plébánia területén ez már a harmadik keresztény szövetkezet. Van már Csépanyon, Disznosdon, mely községek az arlói plébániához tartoznak.

Fülesen, Sopronmegyében április 27-én alakult meg a Keresztény Fogyasztási Szövetkezet. Eddig 234 tag 234 darab 10 koronás üzletrészt irt alá.

Remetemezőn, Szatmármegyében április 28-án alakult meg a szövetkezet „Remetemezői Keresztény Fogyasztási Szövetkezet” czéggel az Országos Keresztény Központ kötelékében. A tagok száma 150, kik 320 darab 10 koronás üzletrészt irtak alá.

Ubreszen, Ungmegyében április 30-án alakult meg a Keresztény Fogyasztási Szövetkezet. Eddig 90 tag 120 darab 20 koronás üzletrészt jegyzett.

Fegyverneken, Szolnokmegyében május 4-én alakult meg a szövetkezet „Fegyverneki Keresztény Önszegélyző és Fogyasztási szövetkezet” czéggel. Eddig 223 tag 233 üzletrészt jegyzett alá. A tagok üzletrészeik háromszoros értékéig felelősek. Egy üzletrész 12 korona, ezenkívül hetenkint 20 filléres alapon takarékbetétek.

Jász-Árokszálláson, Szolnokmegyében május hó 8-án alakult meg nagy lelkesedés között a fogyasztási szövetkezet. Az alakuló gyűlésen a központot Szilágyi György képviselte, a ki a községben több helyen is nagyhatású beszédekent intézett a néphez. A tagok száma 860, kik eddig 1200 darab 20 koronás üzletrészt irtak alá. Az Árokszállási Szövetkezet egyike lesz hazánk legnagyobb keresztény szövetkezeteinek.

Ugyanezen alkalommal a Jász-Árokszállási Csizmadia-Iparosok Bőrraktár-Szövetkezete is belépett a központ kötelékébe.

A Salamoni fogyasztási szövetkezet Veszprémmegyében kimondotta belépését a Keresztény Szövetkezetek Országos Központjának kötelékébe.

Tarna-Zsadányban, Hevesmegyében június 8-án alakult meg a keresztény fogyasztási szövetkezet „Tarna-Zsadányi Keresztény Fogyasztási Szövetkezet” czéggel a központ kötelékében. A tagok száma 157, kik eddig 286 darab 10 koronás üzletrészt irtak alá. A szövetkezet fővédnöke a nagynevű katolikus főúr Almásy Tasziló gróf.

Hány község van még az országban, a melyek gyámoltalan népe még most is alszik mint a bunda. Figyelmeztetjük őket, hogy ideje volna már feltápáskodni, mert a ki utolsónak marad, jaj annak.

Nyilttér.

Vérgyógyítás (Hemopatia)

Ezen új eredeti gyógymód rendkívüli jó sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, asztma, sziv, vese, gyomor, bél- és hólyagbántalmaknál, súlyos idegvér és bőrbajoknál.** Biztos védelem **szélhűdés és elmezavar** ellen. 12 év óta ki lett próbáltatva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és **egyedüli** képviselőjének

Dr. Kovács J. egyetemi orvosnak (Hemopatia) rendelő intézete van

Budapest, V., Váci-körút 18. sz.

Rendelés naponta 9—1. és 3—6-ig. Díjazott levélre válaszol. Betegeket intézeten kívül is kezel. Nehéz betegeknek biztos gyógymódja.

Kedvderítő.

Leánykérés után.

A.: Hallom, hogy megkérted a gazdag Héjja leányát... No, milyen volt a vállalkozásod kimenetele?

B.: Jaj, édes barátom, nagyon gyorsan ment a dolog... Már nem emlékszem, hogy a kimenetel az ajtón volt-e, vagy az ablakon.

Praktikus magyarázat.

A.: Ugyan magyarázza meg, miért van ez így: — „a csoda szép május hónap...”

B.: Igen egyszerű: mert csoda, hogyha a május szép!

Osztozkodás.

Rabló: Adja ide a készpénzét; az órát és a lánczot megtarthatja.

A kirabolt: (meglepetve): Ön mégis szeretteméltó ember...

Rabló: A többi értéktárgyat majd kollégáim fogják elvenni a legközelebbi állomásnál.

Utánzás.

Margit: születése napjára gyermektársaságot hívott össze. A kávénál kérdezi a mama:

— Nos, hogy mulattatok?

— Ah, pompásan, pompásan! Egynek közüllünk mindig ki kellett mennie és a többiek akkor mind róla beszéltek.

Közgazdaság.

Gyümölcsértékesítő szövetkezet Beregben.

A munkács és vidéki gyümölcsértékesítő szövetkezet közgyűlést tartott, melyen *Hagara* Viktor főispán, *Nedecey*, *Barta* orsz. képviselők, *Deskó* főesperes, *Cseh* polgármester, *Hrehuss* t. p. igazgató, a szövetkezet elnöke s még számosan a beregmegyei közélet szereplői közül vettek részt. Az igazgatósági jelentést tudomásul vették s Egán emlékéét jegyzőkönyvben megörökítik, helyébe ig. tagul *Kazyt* választották, aki kijelentette, hogy a gyümölcsstermelés és főleg az értékesítési viszonyok javítása a gazdasági népségítés munkájában jelentékeny feladat. Elhatározták, hogy államsegélyt kérnek úgy a földmivvelésügyi, mint a pénzügyminisztertől, A szövetkezetnek 395 tagja van, akik 455 üzletrészt jegyeznek, az alapszabályokat újra szerkesztik, munkásságát szélesebb alapra fektetik. *Ferencsik* esperes indítványára az igazgatóságnak a szövetkezet helyes vezetéseért köszönetet szavaztak s különösen *Kazynak*, amiért a szövetkezetet támogatja és tevékenységét kifejleszti, hogy a beregi lejtők gyümölcsstermése kedvezőbbben értékesíthessék. Sajnos, ebben az évben a szövetkezet az értékesítés terén alig vár aktiv munka, mert igen silány termés mutatkozik a tavalyi bő termés után.

Az északamerikai gazdasági politikai sikereit fényesen illusztrálják azok a statisztikai adatok, amelyeket az Egyesült államok kormánya az állattenyésztésről közzétett. Ezek szerint volt:

	1870-ben	1900-ban
a lóállomány	7,145.370	18,280.007
az öszvér- és számár-állomány	1,125.415	3,336.724
a szarvasmarha-állom.	23,830.600	67,822.336
a juh-állomány	28,477.951	61,605.811
a sertés-állomány	25,134.569	62,876.108

Különösen érdekes a juhtenyésztés fejlődése amely azokat az óriási dimenziókat, amelyeket a fenti számok jeleznek, ugyszólván csak az utolsó évtizedben érte el vagyis azóta, amióta az Egyesült-Államok a gyapju métermázsájára 162 korona vámot vetettek. Ennek a vámnak a hatása volt, hogy a juh-állomány 35,000.000 darabról tíz év alatt 61 millióra emelkedett. Ha az ember a juhonkénti nyers hozamot csak 3 dollárra becsüli, úgy a fenti emelkedés a nemzeti jövedelemnek 78 millió dollárra való emelkedését jelenti, ami tíz év alatt 780 millió dollárt, vagyis 3600 millió koronát jelent. Ez azonban csak egyetlen vonása annak a nagyszabású gazdasági politikának, amely a hazai erők felszabeditásával a számtalan milliárdot megteremtette.

A Balaton halászatáról. A halászat a Balatonon megindult. Siófokon 5, Fonyódról 5, Keszthelyről 1, Révfülöp-ről 1 hálóval halásznak. A társulat 50 millió ikra termelésére a tenyésztőtelepet elkészítette. A telep a Sió mellett

lesz, ebből népesítik be fogas-süllővel a Balatont, a megfelelő ponty-ivadékat ez évben teljes összegében behelyezték a Balatonba, nagy baj azonban, hogy az orvhalászok az éber ellenőrzés ellenére nagy garázdálkodást vittek véghez, csak a lengyeltóti főszolgabíró 25 boglári és lellei orvhalászt büntetett meg.

A tőzsde rablógazdasága. Hogy miképen folyik a szabad rablás a tőzsdén a védtelen gazdák ellen, arra nézve a sok közül most egy érdekes konkrét esetet mondhatunk el: A budapesti tőzsdetanács Kóbrák Mór tőzsdeügynököt a fegyelmi szabályzat 15-ik §. 1. pontja értelmében az ár folyamok rava sz befolyásolása miatt — az erre szabott büntetés legkisebbikével — tudziillik egy hónapi kizárással büntette. Kóbrák egy zalamegyei kereskedőháztól nagy mennyiségű búzát vett, oly megállapodással, hogy folyó évi április 17-én jegyzett tőzsdei árak fognak a vételár megállapítására szolgálni. A kikötött időpontra, április 17-ére azonban mesterségesen úgy lehajtották az árakat, hogy a szerencsétlen zalamegyei hitsorsosa ennek következtében tönkre ment. Az igaz, hogy nagyon gyámoltalan hitsorsos volt az, a kinek annyi spirítusza sem volt, hogy átláthatott volna a szítán; az is igaz, hogy ő is valószínűleg spekulált az áremelkedés eshetőségére; de ez nem változtat a lényegen, hogy Kóbrák Mór csalt. És ezért a csalásért semmiképen sem büntetés az, hogy egy hónapig nem jelenhet meg a börzén. — Egy hónap múlva majd újra csalhat másokat. És ekkor talán nem fog kitudódni a dolog, mert valami kevésbé szemfüles magyar gazdát csap be s nem engesztelhetetlen hitsorsosát. Amit Kóbrák csinál, az mindennapi jelenség a börzén. Az elemi csapások ellen lehet védekezni, de a börzei machinációk ellen nem. Ez is egyik diadaloszlopa a dicsőített liberalizmus korszakának.

Budapesti piaci árak:

Búza: Tiszavidéki 8-45 kor., tolnamegyei 8-35 kor., pest-megyevidéki 8-35 kor., zentai 8-30 kor., verbászi 8.30 kor., szerbiai 7-80 kor.

Rózsa: 6-85 kor.

Zab: 6-90 kor.

Tengeri: 5-27 kor.

Az árak 50 kg.-kint értendők. A mult héthez képest fokozatos árhanyatlás tapasztalható.

Liszt: Átlagos jegyzések Budapesten:

0	1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---	---

27-90	27-60	27-60	26-40	25-40	25-	24.30	23-30	20-80
-------	-------	-------	-------	-------	-----	-------	-------	-------

Korpa: Finom 8-10 kor., durva 8-30 kor.

Szerkesztői üzenetek.

A. M. Nagyvárad. Az előfizetést megkaptuk. — **H. L. Kraszna-Horka-Varalja.** Adóügyekben a jegyzőjük adhat lagalaposabb utbaigazítást. — **O. F. Csongrád Csany.** Ft. Semmer Imre karmelita áldozópapnál Győrött. — **K. G. Domszóló.** Magalakíthatják a fogyasztási szövetkezetet több község számára közösen is. — **R. H. Pancsova.** Föllebezhet a vármegyéhez. — **Iglódi** A pályázat már mult hó 15-én lejárt. — **Semnyeg** A földmivvelési minisztérium erdészeti osztályában. — **G. Z. Battonya.** Szeptember 19-én. — **Ötvenyi előfizető.** Hátraléka 3 korona. — **B. J. Pusztá-Örs.** Az előfizetést megkaptuk. — **St. N. R. Bélabánya.** Deczember végéig. — **Özv. M. S.-né.** Irományait onnan e hó 8-án visszaküldték. — **Letenyei.** Ne tegye, sikerre nincs kilátás. — **Nagy-Károly.** 1. Az 1902-ik évi 28. tez. 11. és 17. szakasza szerint. 2. Nem ismerjük. 3. Jogos igényét bátran keresheti. — **F. József Nyitraözugh.** Folyamodványát beadtuk, meg is fogjuk sürgetni.

Hirdetések

a „Magyar Néplap“ számára olesó dijszámítás szerint fölvetetnek a kiadóhivatalban, Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-utca 28b.

„SZENT-ANNA“ malátacakes (tápsütemény)

A legjobb és legizletesebb erőtápszer felnőtteknek, gyermekeknek, egészségeseknek és betegeknek egyaránt alkalmas.

Kapható csakis eredeti zárt dobozokban minden nagyobb fűszerkereskedésben, dobozonként 1 forint 25 kr.-ért.

Főraktár:

Hoffmann József

cs. és kir. udvari szállítónál.

BUDAPESTEN,

V. ker., Báthory-utca 8. szám.

Pénzkölcsön

kis- és nagybirtokosoknak, kiknek birtokait nagykamatu adósság terheli és ezt olesó kamatos pénzzel akarja kifizetni, avagy ha új kölcsönt akar fölvenni, oly pénzt, melyre csak 5 százalék kamat fizetendő s mely kamattal a tőke is törlesztve lesz, s adós bármikor elmondhat, a pénzügyet azonban nem mondhat fel, kiknek oly pénzre van szükségük, azok forduljanak bizalommal a

Hitel és Ingatlan Forgalmi irodához

(beküldendő csakis telekkönyvi és birtokiv-másolat)

Budapest, Rottenbiller-u. 1. sz.

központi indóház előtt

KATONA-ÜGYEKBE

ha törvényes jogszímen alapulnak, pl. reklamáció mint családfentartó, öröklött mezőgazdaság birtokosai kivételes szabadságolások, kivételes nősülési engedélyek, önkéntesi, sorozási, utlevél-, illetőségi és tisztai ügyekben a leglelküismeretesebben jár el, jogtanácsosa utján szerzi be a hozzá való okmányokat.

Katonai ügyvivőség

Budapest, VII., József-körut 22. szám.

Egyetlen nyilvános megbízható katonai iroda. Tessék a címre ügyelni s más című vállalatokkal össze nem téveszteni.

„Szent Antal Toulonban és a szegények kenyere“

Irta: Buday Aladár.

Épületes olvasókönyv 235 oldal. Diszes vászonkötésben 6 képpel ára csak 2 kor.

STOWASSER J.

cs. és kir. hangszergyáros, a cs. és kir. hadsereg és a m. kir. honvédség szállítója.

Budapest, II., Lánchíd-utca 5. sz.

Hegedűk vonóval 3 frttól 15 frtig. Mesterhegedűk vonóval 15 frttól 300 frtig. Gordonkák vonóval 10 frttól 150 frtig. Nagybőgők vonóval 20 frttól 100 frtig. Fuvolák 2 frttól 100 frtig. Szárnykürtök 14 frttól 20 frtig. Czimballmok 35 frttól 300 frtig. Ósi magyar tárogatók szabadalmazva 20 frttól 60 frtig. Elpusztíthatlan, kitűnő erős hangú harmonikák, utólérhetetlen erős hanggal és tartósággal 3, 4, 5, 6, 8, 10 frttól 80 frtig. Templomi és más zenekarok részére.

fuvó- és vonó-hangszerek

előnyös fizetési feltételek mellett, legjutányosabb árban szállítanak.

Harmonika-árjegyzék külön kéréndő.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Köszönetirat egy levelezőlapon. (Közjegyzőileg hitelesítve.)

Tisztelt uram! Sertéseim már jó idő óta nem ettek s nyomorultan néztek ki. Véletlenül embereim egyikétől kaptam egy csomagot az Ön hizlaló porából. Es esodák-esodája! Sertéseimet nem győzöm etetni s már pár nap alatt is tetemesen hiztak, a mit csak ennek a szernek köszönhetek s mindenkinek a legmelegebben ajánlhatok. Kérek postafordultáva! 5 csomag sertéstápport. 31 40, 1900.

Tisztelettel Englisch József, pályamester, Belixe, Slavonia.

Ezen másolat teljesen egyezik az ellőttem levő 4 fillér és 2 filléres bélyeggel ellátott levelezőlapon irt eredetivel. Laibach, 1901. október 3.

(Közjegyzői pecsét.) Plantan Iván s. k. közjegyző. Minden sertésbirtokos megveszi a Trnkóczy dr. sertéstápport, mely minden kereskedőnél kapható vagy ha nem, ugy postán megrendelendő. — Trnkóczy gyógyszerháza Laibach, Krajna. 1 csomag 50 fillér, 5 csomag 2 korona.